

လူထုစိန်ဝင်း

လူငယ်နဲ့တာဝန်ယူစိတ်

လူငယ်လမ်းညွှန်တစ်စု

လူထုစိန်ဝင်း

လူငယ်နဲ့တောဝန်ယူစိတ်

ဒုတိယအကြိမ်

LDSW- 2500 Ks

9 248480 500295

နှစ်ကာလများ
စာအုပ်အစီအစဉ် ၁၂

လူငယ်နဲ့ တာဝန်ယူစိတ် လူထုစိန်ဝင်း

နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်စေ့လမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၀၁၈ ၂၅၅ ၉၄၈၊ ၀၉ ၂၅ ၄၈ ၄၈ ၀၄၈
e-mail: theeras2001@gmail.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

လူထုစိန်ဝင်း
 လူငယ်နဲ့ တာဝန်ယူစိတ်
 ပထမအကြိမ်၊ သြဂုတ်၊ ၂၀၀၄
 Future Publishing House
 ဒုတိယအကြိမ်၊ ဇွန်၊ ၂၀၁၆
 တတိယအကြိမ်၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၂၁
 နှစ်ကာလများစာပေ
 အုပ်ရေ
 ၁၀၀၀
 တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများစာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
 အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အဖုံးပုံနှိပ် ဦးဇော်မြင့်ဝင်း၊
 ကာလာစုန်ပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၁၄၂)၊ ၁၈၄/ဘီ၊ ၃၁ လမ်း၊ ပန်းပဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 ကွန်ပျူတာစာစီ သရဖီ။ မျက်နှာဖုံး မောင်ဒေး။

မာတိကာ

၁။ လူငယ်နဲ့ တာဝန်ယူစိတ်	၇
၂။ လူ့အဖိုးတန်	၁၈
၃။ လူငယ်တွေ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောနိုင်ပါစေ	၂၄
၄။ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်ချင်သူများအတွက်	၃၄
၅။ မိန်းကလေးတွေ အိမ်ဦးနတ်နေရာ ယူပါ	၄၀
၆။ ရေတစ်ဝက်ရှိတဲ့ ပုလင်းကို ဘယ်လိုကြည့်မလဲ	၄၆
၇။ ဘီးတပ်ကုလားထိုင်နဲ့လည်း လိုရာခရီး ရောက်တာပါပဲ	၅၂
၈။ လူငယ်တွေ ရေးတဲ့ လူကြီးများအတွက် စာပေ ရှိသင့်ပြီ	၅၇
၉။ အတိုင်ပင်ခံလုပ်ငန်းများ ထူထောင်သင့်ပြီ	၆၂
၁၀။ ကလေးတွေ ဆော့ပါစေလား	၆၇
၁၁။ အားကစားကလပ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ပေါ်ထွန်းစေချင်	၇၂
၁၂။ ကလေးနဲ့ အနုပညာစိတ်	၇၇
၁၃။ ကလေးများကို ဖျက်ဆီးခြင်း	၈၃
၁၄။ မွန်မွန်ကလေး ကျောင်းသွားပြီ	၈၆
၁၅။ ပညာပြည့်ဝ နှလုံးလှသော်	၉၄

၁၆။ တည်ကြည်သန့်ရှင်း ဖိုးလမင်းတဲ့	၉၉
၁၇။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းရဲ့ အရှင်းဆုံး အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၁၀၄
၁၈။ အားနည်းလှတဲ့ သားချောတေးကဗျာ ကဏ္ဍ	၁၀၈
၁၉။ တောက်တိုမယ်ရ အယ်ဒီတာလား၊ မြတ်စပျင်းတောင်း အယ်ဒီတာလား	၁၁၇
၂၀။ ဂျာနယ်အလုပ်ကို ခပ်ပေါ့ပေါ့ သဘောမထားကြဖို့	၁၂၂
၂၁။ နိုင်ငံတကာ စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်	၁၂၆
၂၂။ သတင်းစာနဲ့ ဥပဒေ	၁၃၃
၂၃။ စာနယ်ဇင်းတွေကို ဘယ်လို ထိန်းသိမ်းကြသလဲ	၁၄၁
၂၄။ စာနယ်ဇင်းသမားအတွက် မေးခွန်း ၃ ခု	၁၄၈
၂၅။ စာနယ်ဇင်းသမားတို့ရဲ့ ပဋိညာဉ်	၁၅၄
၂၆။ သတင်းစာပညာ သင်ကြားရေးမှာ ဘာအရေးကြီးဆုံးလဲ	၁၅၉

လူငယ်နဲ့ တာဝန်ယူစိတ်

တစ်နေ့ညက အိတ်လီ စီးရီးအေ ဘောလုံးပွဲတစ်ပွဲ ထိုင်ကြည့်နေရင်း ပထမပိုင်း ပြီးသွားချိန်မှာ ဟိုလိုင်းဒီလိုင်း လျှောက်ရွှေ့နေရာက စိတ်ဝင်စားစရာ မြင်ကွင်းတစ်ခု တွေ့လိုက်တာနဲ့ စိုက်ကြည့်နေလိုက်မိပါတယ်။

မြင်ကွင်းက မိန်းမတစ်ယောက်ဟာ ကားအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကို ဒေါသတကြီးနဲ့ ရိုက်နှက် ထိုးကြိတ်နေတဲ့ မြင်ကွင်း ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချက်၊ နှစ်ချက် မကပါဘူး။ စိတ်ရှိလက်ရှိ အချက်ပေါင်းများစွာ ရိုက်နှက်နေတာပါ။ လက်ဝါးနဲ့ ရိုက်သလို ကလေးရဲ့ခေါင်းကို၊ ကျောကိုလည်း လက်သီးနဲ့ အချက်ပေါင်းများစွာ ထိုးကြိတ်ပါတယ်။ အရိုက်ရပ်ပြီး ထွက်လာပြီးမှ အဲဒါမကြေနိုင်သေးသလို ကားဆီ ပြန်လှည့်ကာ တစ်ကျော့ပြန် ထိုးကြိတ် ရိုက်နှက်ပါသေးတယ်။

အဲဒီကိစ္စကို အစအဆုံး ရုပ်မြင်သံကြား ကင်မရာနဲ့ အဝေးက လှမ်းရိုက်ထားတာပါ။ အမှတ်မထင် လျှပ်တစ်ပြက် မြင်တွေ့လိုက်ရတာကြောင့် ဘယ်နိုင်ငံက အသံလွှင့်ဌာနမှန်းတောင် မသိလိုက်ရပါဘူး။ အဲဒီအမျိုးသမီးကို အဲဒီမြို့ရှိ ကလေးသူငယ်များ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု ကာကွယ်

ရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက တရားစွဲတယ်လို့ သတင်းထဲမှာ ပြောသွားတာ ကြားလိုက်ရပါတယ်။ ဘောလုံးပွဲ ဆက်ကြည့်ရဦးမှာဖြစ်လို့ အဲဒီသတင်း နဲ့ ပတ်သက်ပြီး တခြားလိုင်းများမှာ ရှာမကြည့်ဖြစ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အမှတ်တမဲ့ မြင်တွေ့လိုက်ရတဲ့ မြင်ကွင်းကိုတော့ မျက်စိထဲမှာ စွဲနေပါတယ်။

အမေဖြစ်သူက ဘာအကြောင်းနဲ့ သူ့ရင်သွေးကို ဒါလောက် သဲကြီး မဲကြီး ရိုက်နှက် ထိုးကြိတ်နေရတာလဲ။ ဘာအကြောင်းပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ် လောက်ပဲ စိတ်ညစ်စရာတွေ ကြုံတွေ့နေရသည်ဖြစ်စေ၊ ၃ နှစ်၊ ၄ နှစ် အရွယ် ကလေးတစ်ယောက်ကို ဒီလိုမရိုက်သင့်ပါဘူး။ ဆိုနိုင်ခက်ခဲ ဖြစ် လွန်းလို့ နောင်ကြည့်အောင် ဆုံးမတာလို့ အကြောင်းပြချက်ပေးလည်း လက်ခံနိုင်ဖွယ် မရှိပါဘူး။ ကလေးကို ရိုက်နှက်နေတာက သတ္တဝါနဲ့ လက်နက် မမျှပါဘူး။ အချက်ပေါင်း လေးငါးဆယ်အောက် လျော့မယ် မထင်ပါဘူး။ ရိုက်နှက်ပုံကလည်း အမေတစ်ယောက်က သားသမီးကို ဆုံးမတဲ့ပုံ မဟုတ်ပါဘူး။ အားရပါးရကြီးကို ထိုးကြိတ် ရိုက်နှက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြင်ရတာနဲ့တင် စိတ်မကောင်းဖြစ်လိုက်ရတာ။

ဒါပေမဲ့ သတင်းရဲ့အဆိုအရ အဲဒီအမေဖြစ်သူကို အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုက တရားစွဲတယ်ဆိုတာ သိရလို့ စိတ်သက်သာရာ ရသွားပါတယ်။ ‘သူ့သားသမီး သူရိုက်တာ တို့နဲ့ ဘာဆိုင်တာမှတ်လို့’ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး မထားဘဲ ကိုယ့်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လူသားများအနေနဲ့ ယူသင့် ယူ ထိုက်တဲ့ တာဝန်ကို ကျေကျေပွန်ပွန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြတဲ့ အဖွဲ့အစည်းကို လည်း လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့နဲ့ သာဓု ၃ ကြိမ် ခေါ်လိုက်မိပါတယ်။

‘မြို့ပြလူ့အဖွဲ့အစည်း’ ထူထောင် ထွန်းကားလာခြင်းဟာ အကြောင်း တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်နေပါသလား။

ရှေးက ကျေးလက် လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာတော့ လူသားအားလုံးဟာ အချင်းချင်း လူသားစိတ်နဲ့ ဆက်ဆံကြပါတယ်။ သူ့အပူကို ကိုယ်မျှယူ ပြီး ကိုယ့်ဒုက္ခကို သူက ‘တစ်ဖွန်း၊ တစ်ယောက်မ’ လေးပဲဖြစ်ဖြစ် ပါဝင် ကူညီကြမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြို့ပြခေတ်ရောက်ပြီး အထပ်မြင့် တိုက်ကြီးတွေပေါ်မှာ ကိုယ့်အခန်း

mgjoe.com

လေးထဲ ကိုယ်အလုပ်ပိတ်ပြီး အောင်းနေကြတဲ့အခါကျတော့ သူ့ ကိုယ် မသိ၊ ကိုယ့် သူ မသိ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်လေ။ ဒီတော့ ရိုင်းပင်းမှုဆိုတာ ဘယ်ရှိတော့မှာလဲ။ ကိုယ့်ဒုက္ခနဲ့ ကိုယ်၊ သူ့ဒုက္ခနဲ့ သူပေါ့။

မြို့ပြ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်မှု ဖြစ်လာရတဲ့ အကြောင်းရင်းက ကိုယ် စားဖို့ ကိုယ်စိုက်ဆိုတဲ့ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးစနစ်ကနေပြီး ဈေးတင်ရောင်း ဖို့ စိုက်တဲ့ပျိုးတဲ့ စနစ်ကို ကူးပြောင်းသွားခြင်းဆိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ စနစ်အရ ဈေးမြို့ကြီးတွေ ပေါ်ထွန်းကာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ မဟုတ်တဲ့ ဈေးသည် လူတန်းစားတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရပါတယ်။

ဈေးသည်သဘာဝက စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများဆီက ကုန်ပစ္စည်း ဝယ်ယူပြီး တစ်ဆင့် ဈေးမှာတင်ပြီး ရောင်းချခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဈေးသည် ရဲ့ အဓိက ဦးတည်ချက်က အမြတ်ရရေး ဖြစ်ပါတယ်။ အမြတ်ရရေးဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ကြောင့် လူသားရဲ့ ‘လူစိတ်’ဟာ ယုတ်လျော့ ကျဆင်းသွား ပါတယ်။ ဈေးရောင်း၊ ဈေးဝယ် အဆင့်ကနေပြီး နိုင်ငံနဲ့ ကော်ပိုရေးရှင်း ကြီး အဆင့်ထိ ရောက်လာတော့ ‘ကြောင် ဖြူတာ၊ မည်းတာ အရေးမပါ ဘူး။ ကြွက်မိဖို့သာ လိုရင်းပဲ’ဆိုတဲ့ အဘိဓမ္မာ ထွန်းကားလာရပါတယ်။

‘ကြောင်ဖြူ၊ ကြောင်မည်း’ အဘိဓမ္မာဟာ ‘လူစိတ်’ ပျက်စီးသွား စေတဲ့ လက်သည်တရားခံ ဖြစ်ပါတယ်။ လူစိတ် ပျက်စီးသွားတဲ့ အခါ ကျတော့ ‘တာဝန်သိစိတ်’တို့၊ ‘တာဝန်ယူစိတ်’တို့ပါ တစ်နွယ်ငင် တစ်စင် ပါ ပျက်စီးသွားရတော့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ခုခေတ်ကို ‘ပညာခေတ်’လို့ ခေါ်ဆိုနေကြပါတယ်။ ပညာခေတ် ဆိုတော့ လူသားများဟာ ကိုယ့်တာဝန် ဘာလဲ ဆိုတာတော့ ကိုယ် မသိ ဘဲ မနေပါဘူး။ လူတိုင်းလိုလို သိကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ‘တာဝန်သိစိတ်’ ရှိရုံနဲ့တော့ မလုံလောက်သေးပါဘူး။ ‘တာဝန်ယူစိတ်’ ရှိဖို့ လိုအပ်ပါ တယ်။ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်မှာ၊ ကိုယ်နေတဲ့ ရပ်ကွက်မှာ၊ ကိုယ့်မြို့ မှာ၊ ကိုယ့်တိုင်းကိုယ်ပြည်မှာ ကိုယ်နဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ တာဝန်တွေ ရှိပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ပေမဲ့ ယူသင့်တဲ့၊ ယူအပ်တဲ့ တာဝန်မျိုးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို ယူသင့်ယူအပ်တဲ့ တာဝန်တွေကို ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် ယူပြီး ဆောင်ရွက်တတ်သူများကို ‘လူ့အဖိုးတန်’ လို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းက သတ်

မှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။

တာဝန်ယူစိတ် ရှိတဲ့လူဟာ 'အဖိုးတန်လူ' ဖြစ်ပြီး တာဝန်ယူစိတ် မရှိတဲ့ လူကတော့ 'အမှိုက်' ဖြစ်ပါတယ်။

'အဖိုးတန်လူ' ဆိုတာ မာသာထရီဇာလို၊ မင်းကွန်း လူအိုရုံကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်ဦးဇွန်းလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ခေါ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

မာသာထရီဇာဆိုတာ ဥရောပတိုက်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ သီလရှင် ဘဝနဲ့ အိန္ဒိယကို ရောက်လာတော့ ဆင်းရဲမွဲတေသူတွေ၊ ငတ်မွတ် ခေါင်း ပါးသူတွေ၊ လူ့လောကရဲ့ အပယ်ခံတွေ တစ်ပြုတ်တစ်မကြီး ရှိနေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ တချို့ဆိုရင် ဝေဒနာအမျိုးမျိုးနဲ့ သေလုမျောပါးဖြစ်ပြီး လမ်းဘေးမှာ လဲနေကြပါတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံက လူများအတွက်တော့ ဒီမြင်ကွင်းတွေဟာ မြင်တွေ့နေကျမို့ ရိုးနေပါပြီ။

ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးတာ၊ ဆင်းရဲမွဲတေတာ၊ ရောဂါထူပြောတာ၊ လမ်းဘေးမှာ လူတွေ လဲကျသေဆုံးနေတာ အဆန်းမဟုတ်တော့ပါဘူး။ အအေးလွန်တဲ့ ဆောင်းရာသီမျိုးဆိုရင် မနက် ဝေလီဝေလင်း မိုးမလင်း ခင်မှာ မြူနီစိပယ်က လမ်းဘေး ပလက်ဖောင်းတွေပေါ်မှာ မာတောင့်နေတဲ့ အလောင်းတွေ လိုက်ကောက်ရတာ ကာလကတ္တားမြို့ကြီး တစ်ခု တည်းမှာတောင် တစ်နေ့တစ်နေ့ တစ်ရာမက ရှိမြဲဖြစ်တယ်တဲ့လေ။

သူ့ဒုက္ခနဲ့သူ၊ ကိုယ့်ဒုက္ခနဲ့ကိုယ်မို့ 'တောင်မင်း မြောက်မင်း မကယ်နိုင်' ဖြစ်နေကြတာမျိုးလား။

'ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော' ဆိုတဲ့ စနစ်ကြီး၊ ခေတ်ကြီး ကြောင့် လူသားတွေ 'လူစိတ်' ခေါင်းပါးကုန်ကြတာမျိုးလား။

ဘာကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ် လူသားတွေမှာ 'တာဝန်ယူစိတ်' လျော့နည်း လာတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ ဒီအခြေအနေမျိုးမှာ သနားစရာ အပယ်ခံ လူ တန်းစားတွေကို တွေ့ရတော့ သီလရှင်ကလေး စစ္စတာထရီဇာရဲ့ ပင်ကို နူးညံ့တဲ့ နှလုံးသားကို ထိထိခိုက်ခိုက် ဖြစ်သွားစေခဲ့ပါတယ်။ သီလရှင် ကလေးဟာ သူ တာဝန်ကျရာ သီလရှင်ကျောင်းက အထက်ဆရာကြီး တွေထံ ခွင့်ပန်ပြီး ကျောင်းတာဝန်က နုတ်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ သူကိုယ်ပိုင်

ဂေဟာလေးတစ်ခု ဖြစ်ကတတ်ဆန်း တည်ထောင်ပြီး လမ်းဘေးမှာ သေလုမျောပါး လဲနေသူများကို ခေါ်ယူပြုစုပါတယ်။

သေခါနီးဆဲဆဲမို့ ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့တာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မသေခင်ကလေးမှာ အတတ်နိုင်ဆုံး သက်သောင့်သက်သာကလေး နေ သွားရအောင် ပြုစုပေးပါတယ်။ တစ်ဘဝလုံး လူ့လောကရဲ့ အပယ်ခံအဖြစ် နဲ့ နေလာခဲ့ရရှာတဲ့ လူသားများကို သူတို့ တစ်ခါမှ မရခဲ့ဖူးတဲ့ ကြင်နာ ယုယမှုကလေးမျိုး ပေးခြင်းဆိုတာ အများသူငါအတွက်တော့ ဘာမှ သိပ် ပြီး ကြီးမားတဲ့ ကောင်းမှုကြီးတစ်ခုလို့ ယူဆလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ မေတ္တာတို့၊ ကရုဏာတို့ ဆိုတာမျိုး တစ်ကြိမ်တစ်ခါကလေး တောင်မှ မခံစားဖူးရှာတဲ့ သူဌေးအိမ်က ခွေးကလေးပဲ ဖြစ်လိုက်ပါတော့ လို့တောင် တောင့်တောင့်တတ ရှိရှာကြတဲ့ အပယ်ခံ အစွန်ခံ လူသားများ အတွက်တော့ သီလရှင်ကလေးရဲ့ ပြုစုယုယမှုဟာ အိပ်မက်တောင် မမက် ဝံ့ခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

စစ္စတာထရီဇာကလေး ဘဝကနေ မာသာထရီဇာကြီးဘဝ ရောက် လာချိန်မှာ ဘုရင်ဂျီဘာသာဝင် အားလုံးရဲ့ အခေါင်အချုပ် ရဟန်းမင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အလည်အပတ် ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ရဟန်းမင်းကြီးက ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်ပျံကြီးနဲ့ လာတာပါ။ အထူးစပါယ်ရှယ် အော်ဒါပေး လုပ်ခိုင်းရတဲ့ 'ကျည်ခံ' ကာဒီလက်ကားကြီးကိုလည်း လေယာဉ်ပေါ် တင်ယူလာပါတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ရောက်ပြီး သူ့လက်အောက်ခံ သီလ ရှင်ကြီးရဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို မြင်တွေ့ရတဲ့အခါ သူ ပြန်တော့ ကာဒီလက် ကားကြီးကို ဆုတော်လာဘ်တော်အဖြစ် ချီးမြှင့် ပေးကမ်းထားခဲ့ပါတယ်။

ကရုဏာရှင်လူသား သီလရှင်ကြီးက ကာဒီလက်ကားကြီးကို တက်မစီးပါဘူး။ ချက်ချင်း ရောင်းပစ်လိုက်ပြီး ဆေးရုံဆောက်ပါတယ်။ သူမ ကွယ်လွန်တော့ ဟိန္ဒူအများစု နေထိုင်တဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံက နိုင်ငံ တော် ဈာပနအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး သမ္မတနဲ့တကွ သူ့အစိုးရတစ်ဖွဲ့လုံး တက်ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဟိန္ဒူ၊ မူဆလင်နဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ စတဲ့ ဘာသာ ကွဲများက ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဘုန်းတော်ကြီးတွေက သူတို့ဘာသာအလျောက် ဝတ်ပြု ဆုတောင်းပေးကြပါတယ်။

လူ့လောကကို တာဝန်ကျေသူအပေါ်မှာ လူ့လောက ကလည်း တာဝန်ကျေပါတယ်။ လူသားတို့ရဲ့အကျိုး သယ်ပိုးသူမှာ ဘာသာ၊ အယူ ဝါဒ ကွဲပြားစိတ် မရှိတော့ပါဘူး။ လူမျိုး၊ ဘာသာ ဆိုတာတွေရဲ့ ကန့် သတ်ချက် နယ်နိမိတ်ကို ကျော်လွန်သွားခဲ့ပါပြီ။ သူ့စိတ်ထဲမှာ ရှိတာက 'လူသား'ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုက္ခဝေဒနာ ခံစားနေရသူ မှန်သမျှကို သူက ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ပေးမှာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ စည်းဘောင်တွေနဲ့ ကန့် သတ်ထားတဲ့ လူရဲ့အဖြစ်ကို ကျော်လွှား လွန်မြောက်သွားပါပြီ။ သူတို့ဟာ သာမန်လူ မဟုတ်ကြတော့ပါဘူး။ 'မဟာလူသား'အဖြစ် ရောက်ရှိသွား ပါပြီ။

မာသာထရီဇာလို လူသားမျိုး ကျွန်တော်တို့ ဝန်းကျင်မှာလည်း ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဒေါ် လူထုဒေါ်အမာ ရေးခဲ့တဲ့ 'မန္တလေးသူ၊ မန္တလေး သားများ'ဆိုတဲ့ စာအုပ်မှာ မဟာလူသားကြီး ၃ ဦးတောင်မှ ဖော်ပြထား တာ တွေ့ခဲ့၊ ဖတ်ခဲ့ရပါတယ်။ မင်းကွန်း လူအိုရုံကို စတင်ထူထောင်ခဲ့ တဲ့ ကျောင်းအစ်ကြီး ဒေါ်ဦးဇွန်း၊ မန္တလေးမှာ မီးသင်္ဂြိုဟ်စက်ဆောက်ဖို့ စတင်ဆော်သြပြီး ကိုယ်တိုင် ငွေကြေး မတည်ပေးခဲ့သူ အသားစား ရှောင် ကြဉ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးကျော်လှနဲ့ မန္တလေးတစ်မြို့လုံး သစ်ပင်တွေ လိုက်စိုက်သူ ဆိုက်ကားဆရာကြီး ဦးငွေတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒေါ်ဦးဇွန်းက ပိုးကုန်သည် မိဘများရဲ့ တစ်ဦးတည်းသောသမီးပါ။ မိဘများ ကွယ်လွန်တော့ ကိုယ်တိုင် ပိုးကုန်သည်ကြီးလုပ်ပြီး တင့်တင့် တယ်တယ် နေနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ မင်းကွန်း လူအိုရုံကို ကိုယ်ပိုင် ငွေကြေးနဲ့ စတင်တည်ထောင်ပြီး လူအိုလူမင်းများကို ကိုယ်တိုင် သွား ရောက် ပြုစုနေထိုင်ပါတယ်။ နောက်တော့ ချမ်းသာကြွယ်ဝသမျှကို ရောင်းချ ထုခဲ့ပြီး မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ သထုံ၊ ပေါင်းတည် စတဲ့ မြို့ကြီး တွေမှာ လူအိုရုံတွေ ဆောက်ပါတယ်။ ကိုယ်တိုင် သီလရှင်ဝတ်ပြီး လူအို တွေကို အသက်ထက်ဆုံး ပြုစုစောင့်ရှောက်သွားပါတယ်။

ဦးကျော်လှ ဆိုတာကလည်း မန္တလေးမြို့မှာ ရန်ကုန်လို မီးသင်္ဂြိုဟ် စက် ဆောက်ဖို့ ပထမဆုံး စတင်လှုံ့ဆော်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့တစ်သက်

တာ ချွေးနဲ့စာနဲ့ ရှာဖွေ စုဆောင်းထားသမျှ အားလုံးကို ရောင်းချပြီး မြို့အတွက်၊ လူတွေအတွက် တာဝန်သိသိနဲ့ အလှူဒါနပြုသွားခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးကျော်လှကို ကြည်ညိုစရာကောင်းတာက သူပြုတဲ့ အလှူဒါန အားလုံးကို လူမသိ သူမသိ လျှို့လျှို့ဝှက်ဝှက် ဆောင်ရွက်သွားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ယောက်ကတော့ သစ်ပင်စိုက်သမားကြီး ဦးငွေပါ။ ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်ဦးဇွန်းလို၊ သူတော်စင် ဦးကျော်လှလို ချမ်းချမ်းသာသာ ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ ရှိရှာသူ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုက်ကားနင်းသူ တစ်ဦးသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပိုက်ဆံမရှိရှာတော့ သူ့မှာရှိတဲ့ အရာနဲ့ အလှူဒါနတွေ ပြုခဲ့သူပါ။ သူ့မှာရှိတဲ့ အရာကတော့ 'စေတနာ'ပါ။

အဲဒီ စေတနာရှင် မဟာလူသား ဆိုက်ကားသမားကြီးအကြောင်းကို ဒေါ်ဒေါ် လူထုဒေါ်အမာက ရေးထားတာလေးက ကောက်နုတ် ဖော်ပြလိုက်ပါရစေ။ ဦးငွေက စေတနာကောင်းသလောက် ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့ မုဒိတာလည်း ကောင်းလွန်းလို့ပါပဲ။

မန္တလေးမှာ စစ်မီးကြီး လောင်ပြီး သစ်ပင်ကြီးတွေ မရှိကတည်းက ၃ နှစ်မှာ တစ်ခါ အပူဒီဂရီ ၁၁၀၊ ၁၁၁ ဆိုတာမျိုးတွေ ဖြစ်ဖြစ်လာတတ်ပြီး ထွန်ထွန်လူး ပူကြရတာကိုး။ အဲဒီလို ပူလာရင် အပူဒဏ်ကို မခံနိုင်တဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ၊ ငယ်ရွယ်နုနယ်တဲ့ ကလေးငယ်တွေ အချိန်မတိုင်ဘဲ အပူရှပ်ပြီး သေကြရတာလည်း အကြုံအတွေ့လေ။

ဒါကြောင့် စိတ်စေတနာကောင်းလှတဲ့ ဦးငွေဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်က မန္တလေးမြို့မှာ သစ်ပင်တွေ လိုက်ပြီးစိုက်ပါတယ်။

မန္တလေးမြို့မှာ လူတွေ နားနေဖို့ ဧရပ်ကြီး ၂၆ လုံး လှူဒါန်းခဲ့သူက သူဌေးမကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဧရပ်အစ်မကြီး ဒေါ်မိန်းကလေးပါပဲ။ မန္တလေးမှာ ရေတွင်းပေါင်း မြောက်မြားစွာကို တူးဖော် အလှူပြုခဲ့သူက ရေတွင်းဒကာကြီး သူဌေး ဦးစိုးကလေးပါ။ သစ်ပင်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော်ကို စိုက်ပျိုးပေးသွားသူကတော့ ဆိုက်ကားဆရာကြီး ဦးငွေပါ။ ဦးငွေဟာ သမီး ၇ ယောက်နဲ့ ဆိုက်ကားနင်းစားရှာတဲ့ တောင်ကြယ်ခတ်ဝင်းထဲက လူဆင်းရဲတစ်ယောက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ သစ်ပင်တွေကိုပျိုး၊ ကြိုက်ရာ နေရာ

မှာ မြေကိုတူး၊ ပျိုးပြီး အပင်ကို ချစိုက်၊ မရှင်မချင်း နေ့စဉ် ရေလောင်း ပေးပြီး စိုက်သွားရှာတာ။ ညောင်ပင်၊ ကုက္ကိုပင်၊ စိန်ပန်းပင် အားလုံး အပင် ၅၀၀ ကျော် ရှိပါတယ်။ သူ့အပင်ကြီးတွေ အလမ်းတစ်လျှောက်၊ ရွှေကျီးမြင့်ဘုရားပေါက်၊ ကျုံးဘေး၊ ရွှေတချောင်းဘေး နေရာအတော် များများမှာ ခုအထိ တွေ့မြင်နိုင်ပါတယ်။

သူ့ကို ဘယ်သူကမှ မတိုက်တွန်းပါဘူး။ သူ့စေတနာနဲ့ သူ၊ သူ့ ဘာသာသာ လုပ်ဆောင်တာပါ။ မနက် ၃ နာရီခွဲ၊ ၄ နာရီလောက်ဆိုရင် ဦးငွေ အိပ်ရာက ထပြီ။ ပြီးတော့ ကြိုးနဲ့ ရေပုံး၊ တူရွင်း၊ ပေါက်ပြား၊ တောင်းတစ်လုံးနဲ့ အိမ်ကထွက်ပြီး သူ့သစ်ပင်ကို ရေလောင်းတော့တာပဲ။ သူ့အိမ်ခြံထဲမှာ ပန်းအိုးလေးတွေနဲ့ ပျိုးထားတဲ့ အပင်တွေ ရှိတယ်။ သူ စိတ်တိုင်းကျတဲ့ အပင်က မျိုးစေ့တွေကို သူ့ဘာသာ စုဆောင်းပြီး ပျိုး ထားတာပါ။ သူ့အိမ်က ကြယ်ခတ်ဝင်း တောင်ဖျားမှာဆိုတော့ ခု ၃၅ လမ်းမကြီးပေါ်မှာ ဆောက်နေတဲ့ ပျိုးအိုးထားတဲ့ နေရာပါ။ ခုဆိုရင် နှစ် ၃၀ ကျော်၊ ၄၀ နီးပါး ရှိပြီမို့ စောစောပိုင်းက စိုက်တဲ့ အပင်ကြီးတွေဟာ ကြီးလှပါပြီ။ အရိပ်တွေရ၊ အခက်တွေ ဝေလို့ ဧရာမအပင်ကြီးတွေ ဖြစ် နေပါပြီ။

ဦးငွေဟာ ကျွန်မထက် တစ်နှစ် ကြီးပါတယ်။ ၁၂၇၆ ခုသားပါ။ ဦးငွေ ဆုံးသွားတာ တစ်နှစ်ကျော်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဦးငွေက ကျန်းမာ ရေးလည်း သိပ်ကောင်းပါတယ်။ အသက် ၇၀ ကျော်အထိ တွင်းရေကို ငင်ပြီး ခပ်လောင်းနိုင်သေးတယ်။ သစ်ပင်ကို တက်နိုင်သေးတယ်။

ဦးငွေက သူ့စိုက်တဲ့ သစ်ပင်ကို ဒီအတိုင်း ကြီးထွားစေတာ မဟုတ် ပါဘူး။ ခုတ်သင့်တဲ့ ကိုင်းကို ခုတ်ပေးတယ်။ ပယ်သင့်တဲ့ ကိုင်းကို ပယ် ပေးတယ်။ အဲဒီလို ပြုပြင်ရေးလုပ်တော့မယ်ဆိုတော့ သူ့ဆိုက်ကားပေါ်မှာ လှေကားတစ်စင်းလည်း တင်ယူခဲ့တာပါ။ ပြီးတော့ သူ့အလှူ၊ သူ့ကုသိုလ် တစ်ခုက လူတွေ အရိပ်အာဝါသ ခိုနားစရာအတွက် သစ်ပင်ရိပ်ကြီး အောက်မှာ ထိုင်ခုံတွေလုပ်ပြီး လှူခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ပါ။ ထိုင်ခုံကလည်း ဒီ အပင်က မလိုတဲ့ ကိုင်းတွေကို ခုတ်ရာ၊ ပယ်ရာက ရတဲ့ အသားနဲ့ မြေ ကြီးမှာ တိုင် ၄ တိုင် စိုက်တယ်။ တိုင်မှာ တန်းစွပ်တယ်။ တန်းမှာ အခင်း

ရိုက်တယ်။ သံကို အခင်းရိုက်တော့မှ သုံးတာပဲ။ သူ့အပင်၊ သူ့အသားနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ သူ့ထိုင်ခုံကို နားနေချင်တဲ့ လူတွေအတွက် သူက သူ့အပင် အောက်မှာပဲ ရိုက်လှူတယ်လေ။ ပြီးတော့ ဘုရားကြီးမှာ ခေါင်းလောင်း ထိုးဖို့ ကုက္ကိုသားတွေကို ဖြတ်ပြီး လှူတယ်။

ဦးငွေ ဒီလို သစ်ပင်တွေ စိုက်နေတာကို လူတချို့က ဦးငွေဟာ ငွေကြေး ချို့တဲ့ရှာသူ၊ ဆိုက်ကားနင်းမှ စားရသူမှန်း သိလို့ သူ့ကို ပိုက်ဆံ လာလှူရှင် သူက အလှူရှင်ကို 'ကျွန်တော် ဒီပိုက်ဆံကို မစားဘဲ ကျွန်တော် သစ်ပင်စိုက်ရာမှာ သုံးပါရစေ၊ ခွင့်ပြုပါ' လို့ မေတ္တာရပ်ပြီး ပျိုးအိုး ဝယ်တာမျိုး၊ ရေပုံးကြီး ဝယ်တာမျိုးတွေမှာ သုံးတယ်။ ဒါကလည်း အများအစားရတာမျိုး မဟုတ်တော့ သူ သုံးချင်တဲ့ဆီမှာ အတော်ပါပဲ။ ဦးငွေက အလမ်း တစ်လျှောက်မှာရှိတဲ့ ကြီးထွားရှင်သန်ပြီး အပင်ကြီး တွေမှာ သံပြားကလေး ဆေးနီသုတ်ပြီး စာလုံးအဖြူကလေးနဲ့ 'သစ်ပင် ဒကာကြီး ဦးငွေ' ဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ကလေးတွေ ရိုက်ထားတယ်။

ဦးငွေကို ညီပုလေးရဲ့ 'ဆံပင်ညှပ်တဲ့အကြောင်း' ဝတ္ထုနဲ့ 'ဆာဟာရ သမုဒ္ဒရာ' ဝတ္ထုမှာပါတဲ့ ဇာတ်လိုက်ကြီး ဦးယုထင်က ကဗျာနဲ့ ကမ္ပည်း ထိုးပါတယ်။

မာသာထရီဇာ၊ ကျောင်းအစ်ကြီး ဒေါ်ဦးဇွန်း၊ ရွက်ပုန်းသီး သူတော် စင်ကြီး ဦးကျော်လှ၊ ဆိုက်ကားဆရာကြီး ဦးငွေ စတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ လူ့လောကအတွက် ကိုယ်စွမ်းဆောင်နိုင်သမျှ အစွမ်းကုန် စွမ်းဆောင် သွားခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို စွမ်းဆောင်နိုင်ဖို့အတွက် သူတို့ကို ဘယ်သူကမှ တရားပြ ဟောကြားနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဝတ္ထုရေးတစ်ခု အနေနဲ့ မလုပ်မနေရ တာဝန်ပေးလို့ လုပ်နေကြတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။

လူ့လောကမှာ လစ်ဟာနေတဲ့ ကိစ္စတွေကို မြင်ရတွေ့ရတဲ့အတွက် ဘယ်သူကဖြင့် ကူပါဦး၊ ဘယ်ဝါကဖြင့် ကယ်ပါဦး လုပ်မနေဘဲ ကိုယ့် ဟာကိုယ် 'တာဝန်ယူစိတ်' မွေးပြီး ကိုယ်နိုင်သလောက် လုပ်ဆောင်သွား ခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရောမမြို့ကြီး မီးဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်နေတာတောင် တယော ထိုး မပျက်ဘူးဆိုတဲ့ နီရိုးဘုရင်လို လူစားမျိုးတွေ ပေါများလှတဲ့ ဒီခေတ်

ကြီးမှာ လူငယ်တွေ အားကျ အတုယူမှားမှာ စိုးရိမ်မိပါတယ်။

ကိုယ့်အိမ်ခေါင်မိုး မီးမစွဲသေးသရွေ့ တစ်ဖက်အိမ် မီးလောင်နေတာကို လျစ်လျူရှုထားတတ်တဲ့ စိတ်မျိုးတွေ ဒီခေတ်ကြီးမှာ ကြီးမားလှပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် 'တာဝန်ယူစိတ်' ဆိတ်သုဉ်းမသွားစေဖို့ တတ်အားသမျှ လှုံ့ဆော်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ စာရေးဆရာ ညီပုလေးရဲ့ ဇာတ်လိုက်ကြီး ဦးယုထင်က ဦးငွေကို ပူဇော်ခဲ့တဲ့ ကဗျာရှည်ကြီးထဲက စာကြောင်းလေးတချို့ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြရင်း 'တာဝန်ယူစိတ်'ကို ဦးချ ပူဇော်လိုက်ရပါတော့တယ်။

ဂုဏ်ပြုပါ၏

ဆိုက်ကားတစ်စင်း၊ တူရွင်းတစ်ချောင်း
ခမောက်ဆောင်းလျက်
ရေလောင်းပုံးတင်၊ အရုဏ်ပြင်ဝယ်
သစ်ပင်ပျိုးစိုက်၊ မှိုက်သရိုက်ရှင်း
တလင်းမြေငြိ၊ ခလုတ်မထိ
ဆူးမညီစေ၊ ခရောင်းညက်စေ
ပန်းခင်းမြေသို့ ...
တောင်ကတုံးကို
ရောင်ထုံးပြုပြင် အလှဆင်ခဲ့
ရွာကတုံးကို
ရောင်ထုံးမှပြင် အလှဆင်ခဲ့
လောကရင်ပြင် အလှဆင်တဲ့
အို ... သစ်ပင်ဒကာ
သင်သာ မဟာသူရဲကောင်း ...။

... ..
... ..
... ..

ဆိုက်ကားတစ်စင်း ကိုယ်တိုင်နင်းကာ
 တူရွင်း ပေါက်ပြား
 လက်ရုံးအားဖြင့်
 မြေသားမြေပြင် အလှဆင်သူ
 သူလိုလူကား မတစ်ထောင်ဖွား
 တစ်ယောက်သားမို့
 အရိမေတ္တယျဘုရား
 ပွင့်လာငြားသော်
 သူကား ရှေးဦး သူလျင်ဖူးကာ
 ကိလေသဝဋ် ကာမဝဋ်
 ဝိဘာဂဝဋ် မစွပ် သူ့အား
 လွတ်မြောက်သွား၍
 နိဗ္ဗာန်ပြည်သား သည်ယောက်ျားကို
 တို့ကား အတွေးပြုပါ၏
 တို့ကား အရေးပြုပါ၏
 တို့ကား အလေးပြုပါ၏။

ယုထင် (မန္တလေး)

လူ့အဖိုးတန်

ကိုလံဘီယာ အာကာသလွန်းပျံယာဉ် ပျက်သွားပြီး လူ့အဖိုးတန် အာကာသ သူရဲကောင်း အမျိုးသမီး ၂ ဦးနဲ့ အမျိုးသား ၅ ဦး သေဆုံး သွားတဲ့ သတင်းကို စိတ်မကောင်းစွာနဲ့ ကြားလိုက်ရပြီးတဲ့နောက် ဟို ရောက် ဒီရောက် အတွေးတွေ ရောက်သွားမိပါတယ်။

ပထမဆုံး ရောက်သွားတဲ့ အတွေးကတော့ ဒီသူရဲကောင်း ၇ ယောက်ကို သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ နိဘယ်ဆုတစ်ခုခု ပေးသင့်တယ်ဆိုတဲ့ အတွေး ဖြစ်ပါတယ်။ နိဘယ်ဆုထက် မြင့်တဲ့ ဆုများရှိခဲ့ရင် အဲဒီ အမြင့် ဆုံး ဆုမျိုး ချီးမြှင့်ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူတို့တစ်တွေ က သိပ္ပံပညာအတွက်၊ လူသားအားလုံးရဲ့ အနာဂတ်အတွက် အသက် ကို စွန့်လွှတ်သွားခဲ့ကြရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အာကာသခရီးဆိုတာက အသက်ဘေးအန္တရာယ် ဘယ်လောက် ကြီးမား များပြားတယ်ဆိုတာ အထွေအထူး ပြောနေဖို့တောင် မလိုတော့ လောက်အောင် လူတိုင်း နားလည် သိရှိကြပါတယ်။ ဘေးမသိ ရန်မခ ပြန်ရောက်လာပြီကောရယ်လို့ စိတ်အေးလက်အေး နေလို့ရသေးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆွဲငင်အားမရှိတဲ့ အာကာသ ပြောင်းလဲမှုတွေဖြစ်ပြီး

ဘယ်လိုထိခိုက်မှုတွေ ပေါ်ပေါက်လာမလဲဆိုတာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရင်တထိတ်ထိတ်နဲ့ စောင့်ကြည့်နေကြရတဲ့ ကိစ္စမျိုးကြီးပါ။

ဒါတွေကို သိသိကြီးနဲ့ အန္တရာယ်ပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကို ရင်ဆိုင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ဆိုတာ တကယ့်အာဇာနည် သူရဲကောင်းများသာ ထားရှိနိုင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးပါ။ လောကမှာ သေရမှာ မကြောက်တဲ့သူရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ လူ့လောကအကျိုးအတွက်၊ လူသားများအတွက် ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်ချင် စွန့်ရပါစေဆိုတဲ့ လူစားမျိုးက ဘယ်လူမျိုးမှာဖြစ်ဖြစ် အင်မတန် ရှားပါးတယ်။ အဲဒါကြောင့် သေဆုံးသွားကြရှာတဲ့ အာကာသသူရဲကောင်း ၇ ယောက်ကို လူ့လောကရဲ့ အမြင့်ဆုံး ဂုဏ်ပြုဆုကြီး တစ်ခုနဲ့ ဂုဏ်ပြုလိုက်ချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကဆက်ပြီး ဖျတ်ခနဲ ရောက်သွားတဲ့ အတွေးက သေခြင်းတရား အကြောင်း အတွေး ဖြစ်ပါတယ်။

လူ့လောကရဲ့ အမှိုက်သရိုက်ဖြစ်တဲ့ လူဆိုးလူညစ်၊ လူတာတေလံတွေ လက်ညှိုးထိုးမလွဲ ပေါများနေတဲ့အထဲမှာ လူ့အဖိုးတန်တွေကိုမှ ဘာကြောင့်များ သေခြင်းတရားက ရွေးရွေးပြီး ခေါ်သွားရတာလဲလို့ မကျေမနပ် ဖြစ်မိပါတယ်။

မကျေမနပ်ဖြစ်လည်း ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ။ သေခြင်းတရားဆိုတာ ကိုယ်က ပိုင်စိုးတာမှ မဟုတ်တာ။ သူ ရောက်ချင်တဲ့အချိန် ရောက်လာပြီး သူ ခေါ်ချင်တဲ့သူကို ခေါ်သွားမှာပဲ။ သူ့ကို ကိုယ်က မျှော်လင့်နေပေမဲ့ သူက ရှောင်ချင် ရှောင်ထွက်သွားတတ်တာမျိုးပါ။ သေတော့မှာပဲလို့ ဆရာဝန်တွေကိုယ်တိုင်က ယူဆထားတဲ့ အခြေအနေမျိုး နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရဖူးသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ခုတော့လည်း သေခြင်းတရားအကြောင်း စိတ်ရှုပ်ခံ တွေးမနေတော့ပါဘူး။ ရောက်ချင်တဲ့အချိန်ရောက်၊ လာချင်တဲ့အချိန် လာပါစေပေါ့။ သူ ရောက်မလာခင်မှာ လုပ်သင့် လုပ်ထိုက်တာတွေကို လုပ်နိုင်သလောက် လုပ်နေဖို့ပဲ အာရုံထားပါတော့တယ်။ ကိုယ် လုပ်နေတာတွေ အပြီးသတ်ချင်မှ သတ်မှာပေါ့။ ကိစ္စမရှိပါဘူး။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ ကိစ္စမျိုးဆိုရင် နောက်လူတွေ ဆက်လုပ်ကြမှာပါပဲ။ မလုပ်သင့်တာဆိုလည်း ပစ်ထားလိုက်ကြမှာပေါ့။

စိတ်အလုပ်ရှုပ်ခဲပြီး မတွေးတော့တာပါ။ သေမှာကို မကြောက်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ နေလို့ရသလောက် လူ့လောကမှာ ဆက်ပြီး နေချင်ပါ သေးတယ်။

သေခြင်းအကြောင်း အာကာသ သူရဲကောင်းတွေအကြောင်းကနေ ပြီး အတန်းထဲမှာ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ ခဏခဏ မေးတတ်တဲ့ တစ္ဆေကြောက်တတ်တာ၊ ရေကြောက်တတ်တာ၊ လေယာဉ်စီးရမှာ ကြောက် တတ်တာ စတဲ့ စတဲ့ ကြောက်စိတ်အမျိုးမျိုးတွေ ပျောက်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဆိုတဲ့ ကိစ္စဆီ အတွေးရောက်သွားပြန်ပါတယ်။ ဒီလို ကြောက် စိတ်မျိုး လူတိုင်းမှာ တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုး ရှိတတ်ပါတယ်။ ၁၀ မိနစ် တောင် ကြာအောင် မစီးရတဲ့ ဒလ ကူးတို့သင်္ဘောလေး မစီးရဲ့လို့ ပျော် ပွဲစား ထွက်တိုင်း ကျန်နေရစ်ခဲ့ရတဲ့ ကျောင်းသူလေးတွေ တော်တော် များများ တွေ့ဖူးပါတယ်။ ပင်လယ်ကို မမြင်ဖူးကြတော့ မြစ်လောက် ကို အကျယ်ကြီး ထင်နေကြရှာတာကိုး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကို အပြစ်မတင် မိပါဘူး။ ပြင်ပလောကနဲ့ ထိတွေ့မှုတွေ အမြဲတမ်း လုပ်နေရတဲ့ သူတွေ လည်း ဒီလို ကြောက်တတ်တာမျိုး ရှိကြတာပါပဲ။

ထင်ရှားတဲ့ သာဓကတစ်ခု ပြရရင်တော့ အင်္ဂလန်က အာဆင်နယ် ဘောလုံးအသင်းမှာ တစ်ချိန်က မရှိမဖြစ် ရှေ့တန်းတိုက်စစ်မှူးဖြစ်ပြီး နယ်သာလန်အသင်းမှာလည်း အမြဲတမ်း ပထမ လက်ရွေးစင်နေရာ ယူ ထားနိုင်ခဲ့တဲ့ ဘောလုံးသမား ဒင်းနစ်ဘားကမ့်ကို လက်ညှိုးထိုး ပြချင် ပါတယ်။ ဘားကမ့်က လေယာဉ်စီးရမှာကို သေမလောက် ကြောက် တတ်ပါသတဲ့။ အနိုင်နိုင်ငံ လှည့်လည်ပြီး ဘောလုံးကစားရတဲ့အခါ ဥရောပနိုင်ငံတွေဆိုရင် သူက အသင်းနဲ့ ဘယ်တော့မှ လေယာဉ်စီးပြီး အတူလိုက်လေ့ မရှိပါဘူး။ ကားမောင်းပြီးမှသာ သွားပါတယ်။ ကားနဲ့ သွားလို့ မဖြစ်နိုင်တဲ့အခါမျိုး လေယာဉ်စီးရတဲ့အခါမှာလည်း လေယာဉ် ပေါ်မှာ အမြဲတမ်း ဖြူဖပ်ဖြူရော် ဖြစ်နေအောင်ကို သွေးပျက်နေလေ့ ရှိ ပါတယ်။

သူ ကြောက်မယ့်သာ ကြောက်တာပါ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ တစ်နှစ်၊ တစ်နှစ် လေယာဉ်ပျက်ကျလို့ အသက်ဆုံးရှုံးရသူ ဦးရေထက် ကားတိုက်

လို့ သေဆုံးရသူ ဦးရေက ၁၀ ဆမက ပိုများပါတယ်။ ဒါကို သူလည်း မသိဘဲနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ သိတာက တခြား၊ ကြောက်တာက တခြား စိတ်ပဲ ဖြစ်လေတော့ ဘားကမ့်ကတော့ ခုထိ လေယာဉ်စီးရမှာကို ကြောက် နေဆဲပါပဲ။

ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေက ကြောက်စိတ်ပျောက်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲလို့ မေးတဲ့အခါမှာတော့ ကြောက်စရာကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စတိုင်း သေတတ်တာ မဟုတ်တဲ့အကြောင်း သာဓကလေးတွေ ဆောင်ပြီး ပြောပြလေ့ ရှိပါတယ်။ အမြဲ ပြောတတ်တာကတော့ ပထမဆုံး ကမ္ဘာ့အာကာသ သူရဲကောင်း ယူရီဂါဂါရင်ရဲ့ အကြောင်းပါ။ ဂါဂါရင်ဟာ ဘယ်သူမှ မစမ်းသပ်ရသေးတဲ့ အာကာသခရီးကို ပထမဆုံး စွန့်စား သွားတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ အာကာသခရီးကို အောင်မြင်စွာ သွားနိုင်ခဲ့တဲ့ ဂါဂါရင်ဟာ သေမယ့် သေတော့ ရိုးရိုး လေယာဉ်ပျံပျက်ကျပြီး သေသွား ခဲ့ရပါတယ်။

နောက်ထပ် ပြောလေ့ရှိတဲ့ သာဓကကတော့ ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကား အကြောင်းပါ။ ၆၀ ဦးပိုင်း ကာလက ကြည့်ခဲ့ရတဲ့ ရုပ်ရှင်ပါ။ ကားနာမည်က The one that got away ဖြစ်ပြီး Hardy Kruger ဆိုတဲ့ ဂျာမန် မင်းသားက သရုပ်ဆောင်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မင်းသားက ကိုယ်ငယ်စဉ်က အင်မတန် ကြိုက်ခဲ့၊ စွဲခဲ့တဲ့ ဂျိမ်းစ်ဒင်းနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်တူရုံမက သရုပ်ဆောင်ပုံကလည်း ဂျိမ်းစ်ဒင်းလို မထိတရီ မျက်နှာပေးနဲ့ မှုန်တေတေ မာကျောကျောမို့ မျက်စိထဲ စွဲနေမိပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် နှစ်ပေါင်း ၄၀ လောက် ကြာတဲ့အထိ နာမည်သိပ်မကြီးလှတဲ့ ဒီမင်းသားနဲ့ ဒီရုပ်ရှင် ဇာတ်ကားကို မှတ်မိနေသေးတာပေါ့။

ရုပ်ရှင်က စစ်အတွင်းက နာမည်ကြီး ဂျာမန် လေတပ်ဗိုလ်မှူးကြီး တစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝဇာတ်ကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျာမန် လေတပ်ဗိုလ်က အင်မတန် သတ္တိကောင်းမို့ မဟာမိတ် လေယာဉ်မှူးတိုင်း သူ့ကို လန့်နေကြရပါတယ်။ လေထဲမှာ ရင်ဆိုင်တွေ့မိလို့ကတော့ သူက တည့်တည့်ကြီး ဝင်တိုးပြီး တိုက်တတ်ပါတယ်။ မဟာမိတ် လေယာဉ်တပ် အတော်များများကို ပစ်ချခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခါတော့ သူ့လေယာဉ် အပစ်

ခံရလို့ လေထီးနဲ့အဆင်းမှာ သုံးပန်းဖြစ်သွားပါတယ်။ သူ့ကို သုံးပန်းစခန်းမှာ ထားတုန်း ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်သွားပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် လေယာဉ်ပျက်ပြီး ပြန်အဖမ်းခံရပါတယ်။ ထားလေရာ အကျဉ်းထောင်တိုင်း၊ သုံးပန်းစခန်းတိုင်းမှာ ထွက်ပြေးဖို့ ကြိုးစားတာကြောင့် နေရာတစ်နေရာပြီး တစ်နေရာ ရွှေ့ပြောင်းထားရပါတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ လုံခြုံမှုအရှိဆုံး အကျဉ်းထောင်တစ်ခုကို ပြောင်းပို့တာ ခံရပါတယ်။ အဲဒီထောင်ကို ရောက်ရောက်ချင်းပဲ မဟာမိတ် စစ်ဗိုလ်ကို သူက လွတ်အောင် ပြေးမယ်၊ တားနိုင်ရင် တားပေတော့လို့ စိန်ခေါ်လိုက်ပါတယ်။

ထောင်ထဲမှာ အစောင့်အကြပ်တွေ မသိအောင် အမျိုးမျိုး ဉာဏ်နီ ဉာဏ်နက်တွေ သုံးပြီး လိုဏ်ခေါင်းတူးကာ သူ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက် သွားခဲ့ပါတယ်။ စစ်ကြီး ပြီးသွားတော့ မဟာမိတ်တပ်တွေက သူ့ကို ဂုဏ်ပြုတံဆိပ် ပေးအပ်ပြီး ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စစ်ပြီးလို့ သိပ်မကြာခင်မှာပဲ ဂျာမနီနိုင်ငံမှာ ကားတိုက်မှုဖြစ်ပြီး သေဆုံးသွားခဲ့ရ ပါတယ်။ စစ်အတွင်း အကြိမ်ကြိမ် လေယာဉ်ပျက်ကျတုန်းက မသေခဲ့ ပါဘဲ စစ်ကြီးပြီးမှ ကားလမ်းပေါ်မှာ သေဆုံးသွားခဲ့ရတဲ့ သူ့အဖြစ်က တော်တော်ဆန်းကြယ်ပါပေတယ်။

သေခြင်းတရားဆိုတာ ကြောက်ပြီး ရှောင်ပုန်းလို့ရရင်ဖြင့် ကြောက် ပါ၊ ပုန်းပါ။ ဘယ်သူမှ အပြစ်မတင်ပါဘူး။ ခုတော့ ကိုယ်က ဘယ် လောက် ကြောက်ကြောက်၊ ဘယ်လောက်ရှောင်ရှောင် လွတ်မှာမှ မဟုတ် တာ။ ဘာဖြစ်လို့ စိတ်ဆင်းရဲခံပြီး တွေးကြောက်နေမှာလဲ။ ကြောက်စိတ် ဆိုတာ လူညွန့်တုံးသွားစေပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကလေးတွေကို ကြောက် စိတ် မရှိအောင် ငယ်စဉ်ကတည်းက ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဂါဂါ ရင်လို အာကာသ သူရဲကောင်းတွေအကြောင်း၊ မျက်စိမမြင်ဘဲ ဧဝရက် တောင်ထိပ်ကို ရောက်အောင် တက်နိုင်ခဲ့သူအကြောင်း စတာမျိုးတွေကို ကျောင်းဖတ်စာထဲ ထည့်သွင်းပေးဖို့ လိုပါတယ်။ သရဲနဲ့ ခြောက်၊ ငရဲနဲ့ ခြောက် ဆိုတာမျိုးတွေ မလုပ်မိကြအောင်လည်း လူကြီးတွေက သတိ ထားသင့်ကြပါတယ်။

ကလေးဘဝကတည်းက အခြောက်အလှန့် အမျိုးမျိုးနဲ့ ကြီးပြင်း

လာရတဲ့ ကလေးဟာ ကြောက်တတ်တဲ့ လူငယ်လေး ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ကြောက်တတ်သူဟာ ဘယ်တော့မှ အောင်မြင်သူ၊ ထူးချွန်ထက်မြက်သူ တစ်ဦး ဖြစ်မလာနိုင်ပါဘူး။ မိဘတိုင်းဟာ မိမိ သားသမီးကို အောင်မြင်သူ၊ ထူးချွန်ထက်မြက်သူ ဖြစ်စေချင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ဖြစ်လာဖို့အတွက် စနစ်ကျ မှန်ကန်တဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်မှု၊ သင်ကြားပြသမှု ပြုလုပ်ဖို့ လိုတယ် ဆိုတာကိုတော့ တယ်ပြီး အလေးထားလေ့ မရှိကြပါဘူး။ တချို့က အလေးထားပေမဲ့ နည်းမှန်လမ်းမှန်ကို မသိရှိကြပါဘူး။ နာမည်ကြီးကျောင်း၊ နာမည်ကြီးကျူရှင် အပ်လိုက်ရင် တာဝန်ကျေပြီလို့ ယူဆနေကြသူတွေသာ များပါတယ်။ ဒါကြောင့် 'ကလေးတွေကို ပြုပြင်ချင်ရင် မိဘတွေကို အရင်ဆုံး ပြုပြင်ကြပါ'ဆိုတဲ့ စကား ဖြစ်လာရတာပေါ့။

ဒီနေ့ခေတ် မိဘတိုင်းဟာ သားသမီးတွေကို 'ဒီ' ၅ လုံး၊ 'ဒီ' ၆ လုံးတွေနဲ့ အောင်ပြီး ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်လာဖို့လောက်ကိုသာ အမြင့်ဆုံး ရည်မှန်းချက်အဖြစ် ထားရှိတတ်ကြပါတယ်။ လူ့လောကအတွက် အဖိုးတန်တဲ့ 'လူ့အဖိုးတန်'လေးတွေ ဖြစ်လာစေရမယ်ဆိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်မျိုး ထားရကောင်းမှန်း သိသူ နည်းလှပါတယ်။

ရာထူးကောင်းကောင်း၊ ဝင်ငွေကောင်းကောင်း ရှိသူတိုင်းကို 'လူ့အဖိုးတန်'လို့ သတ်မှတ်နိုင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုလံဘီယာ လွန်းပျံ ယာဉ်နဲ့အတူ သေဆုံးသွားခဲ့ကြရတဲ့ အာကာသ သူရဲကောင်း ၇ ဦးလို အများအကျိုး၊ လူသားများအကျိုးအတွက် အသက်စွန့်ဖို့ ဝန်မလေးတဲ့ စိတ် ရှိသူမျိုးကိုသာ 'လူ့အဖိုးတန်'လို့ သတ်မှတ်ကြောင်း ကလေးတွေ သိစေဖို့ မိဘများက ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လိုအပ်ကြောင်း နှိုးဆော်လိုက်ချင်ပါတယ်။

လူငယ်တွေ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောနိုင်ပါစေ

ကျောင်းဆရာလုပ်ရတာ မလွယ်ပါဘူး။ ဆရာ ပီသအောင် လုပ်လေ ပင်ပန်းလေပါပဲ။ အထူးသဖြင့် မြန်မာပြည်လို နိုင်ငံမှာ ကျောင်းဆရာလုပ်ရတာက တခြားနိုင်ငံတွေမှာထက် ပိုပြီး ပင်ပန်း၊ ပိုပြီး တာဝန်ကြီးတယ် ထင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာက 'ဆရာ' ဆိုတာ အနန္တော အနန္တ ဂိုဏ်းဝင် ကျေးဇူးရှင်အဖြစ် သဘောထားကြတာကြောင့် တပည့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများက မိဘနဲ့ တန်းတူလေးစား ရိုကျိုးကြပါတယ်။ မိဘကို အားကိုးအားထားပြုသလို ဆရာကိုလည်း အားကိုးအားထား ပြုကြပါတယ်။

တစ်ခါတလေဆိုရင် မိဘကိုတောင် ဖွင့်မပြောတဲ့ ကိစ္စမျိုးကို ဆရာဆီ ပြေးလာပြီး ရင်ဖွင့်ရင်း တိုင်ပင်နှီးနှောကြ၊ အကြံတောင်းကြ လုပ်တတ်ကြပါသေးတယ်။ ဒါတင်မက တစ်ခါတစ်ရံ မိဘများကိုယ်တိုင်က သူတို့ ပြောလို့ဆိုလို့မရတဲ့ သားသမီးများကို ပြောဆို ဆုံးမပေးဖို့ လာပြီး အကူအညီ တောင်းတတ်ကြပါသေးတယ်။

ကျောင်းသင် ဘာသာရပ်မျိုး သင်ကြားတဲ့ဆရာ မဟုတ်ဘဲ လူငယ်၊ လူလတ်၊ လူကြီး အရွယ်မျိုးစုံကို အင်္ဂလိပ်စကားပြော သင်ပေးတဲ့ဆရာ

mgjoe.com

ဖြစ်တော့ ပိုဆိုးပါတယ်။ စကားပြောသင်တယ်ဆိုတဲ့ သဘာဝအရ သင်တန်းသားတွေကို စကားပြောအောင် လုပ်ရပါတယ်။ သတ်မှတ်စာအုပ်မထားဘဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပဲ ပြောချင်ရာ ပြော၊ လေ့လာချင်ရာ လေ့လာ၊ ဆွေးနွေးချင်ရာ ဆွေးနွေး၊ ပါးစပ်က အင်္ဂလိပ်စကား ပြောနေရင် ပြီးတာပဲဆိုတဲ့ စနစ်နဲ့ သင်ကြား လေ့ကျင့်တာ ဖြစ်လေတော့ စားပွဲမှာ ဝိုင်းထိုင်ကြပြီး ကိုယ့်ဝိုင်းနဲ့ကိုယ် ပြောချင်ရာ ပြောကြစမ်းလို့ ခိုင်းရပါတယ်။ အဲဒီလို သူတစ်မျိုး၊ ငါတစ်ဖုံ ပြောကြဆိုကြ၊ ဆွေးနွေး ငြင်းခုံကြ လုပ်ရင်းကနေ လေးနက်တဲ့ အကြောင်းအရာမျိုး ရောက်ချင်လည်း ရောက်သွားပါတယ်။ လူငယ်တွေရဲ့ သဘာဝအလျောက် စာအကြောင်း ပေအကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးအကြောင်းလည်း ဆွေးနွေး ငြင်းခုံကြတဲ့အခါမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။ တစ်ခါတလေ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး ကိစ္စမျိုးတွေ ပြောကြဆိုကြတာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။ သူတို့ချင်း ဆွေးနွေး ငြင်းခုံလို့ အတောမသတ်နိုင် ဖြစ်တဲ့အခါမှာ ဆရာပါ ဝင်ရောက်ဆွေးနွေး ရှင်းလင်းရပါတယ်။ အဲဒီအခါမျိုးတွေမှာ တစ်ခါတလေ တစ်ဦးတစ်ယောက်က သူ လက်တွေ့ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခက်အခဲ ပြဿနာ စတဲ့ ကိစ္စမျိုးကို ထုတ်ပြောပြီး ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပေးပါ၊ အကြံပေးပါ စသဖြင့် ပြောတာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။

အနှစ် ၂၀ လုံးလုံး ကျောင်းဆရာ လုပ်လာခဲ့တာဆိုတော့ မဖြေရှင်းဖူးတဲ့ ပြဿနာရယ်လို့ မရှိတော့ဘူးလို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ပညာတစ်ပိုင်းတစ်စနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုမယ် ကြံရွယ်နေတဲ့သူများကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ရှင်းပြပြီး ပညာရေးကို ဆုံးခန်းတိုင် သင်ဖို့၊ ရည်မှန်းချက် ထမြောက်အောင်မြင်အောင် လုပ်ဖို့ နားချရတဲ့အခါမျိုး ရှိသလို ကလေးတစ်ယောက် ရပြီးခါမှ လင်မယား ကွာမယ်၊ ရှင်းမယ် လုပ်ကြတဲ့ တပည့် ကျောင်းသူ၊ ဒါမှမဟုတ် ကျောင်းသားရဲ့ ကိစ္စကို ကြားဝင်ပြီး ကိုယ့်သားသမီးငယ်လေးကို Broken Family အိမ်ထောင်ပျက် မိဘများရဲ့ သားသမီး မဖြစ်စေဖို့ တာဝန်ရှိကြောင်း၊ အိမ်ထောင်ပျက် မိဘများရဲ့ သားသမီးများဟာ Problem Child ကလေးဆိုးကလေးတွေ ဖြစ်သွားတတ်ကြောင်း၊ တတ်သမျှ မှတ်သမျှ ကြားဖူးသမျှ ရှင်းပြ အောင်သွယ်

လုပ်ရတာမျိုးလည်း ကြိုရတတ်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေ ကိုယ့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား တပည့် မဟုတ်ဘဲနဲ့ တပည့်များကတစ်ဆင့် တစ်နှယ် ငင် တစ်စင်ပါလာတတ်ကြတာမျိုးလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ တပည့် တစ် ယောက်ယောက်က သူ့သူငယ်ချင်း၊ ဒါမှမဟုတ် သူ့ ညီအစ်ကို၊ မောင်နှမ များရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ပြဿနာတစ်ရပ်ရပ်ကို စဉ်းစားပေးဖို့၊ အကြံ တောင်းဖို့ဆိုပြီး ခေါ်လာတတ်ကြပါတယ်။

အဲဒီထက်ပိုပြီး ထူးဆန်းတာကတော့ ကိုယ့်တပည့်လည်းမဟုတ်၊ ကိုယ့်တပည့် ခေါ်လာတာလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ တစ်မြို့တစ်ရွာကနေ စာ လှမ်းရေး မိတ်ဆက်ပြီး စိတ်ညစ်စရာတွေ ရင်ဖွင့် တိုင်တည်တာ၊ အကြံ ဉာဏ် တောင်းတာ စတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အနှစ် ၂၀ ဆရာသက်အတွင်း အဲဒီကိစ္စမျိုး တော်တော်လေး ကြုံဖူးပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့ မသိမကျွမ်း မမြင် ဖူးပါဘဲနဲ့ ကိုယ့်ကို အားကိုးတကြီးနဲ့ တိုင်ပင်နှိုးနှောတာ၊ အကြံတောင်း တာ ဆိုတော့လည်း (သူတို့ကလည်း ဆရာတပည့်အဖြစ် မှတ်ယူပါ၊ သွန်သင် ညွှန်ပြပါ စသဖြင့် ပြောကြ၊ ရေးကြတာဆိုတော့) အဝေးသင် တပည့်များအဖြစ် သဘောထားပြီး စာပြန်ရေးရ၊ အားပေးရပါတယ်။

အခု အဲဒီလို စာကလေးတစ်စောင်ကို ထုတ်ပြချင်ပါတယ်။ လူ အမည်၊ မြို့အမည်များကို ပြောင်းထားတာက လွဲပြီး အားလုံး မူရင်း အတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကလေးမလေးက ၁၀ တန်း နှစ်ခါကျလို့ စိတ် ဓာတ် အကြီးအကျယ် ကျနေချိန်မှာ လှမ်းစာရေးပြီး အကြံတောင်းတာ ပါ။ ဇွဲမလျှော့ဘဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်က ကဲ့ရဲ့တာတွေ ဂရုမစိုက်ဘဲ အပြင် ဖြေအဖြစ် ဆက်ဖြေဖို့ အကြံပေးရင်း စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစေမယ့် စာအုပ် ကလေးတွေ ပို့ပေးလိုက်ပါတယ်။ အခုတော့ သူ ၁၀ တန်း အောင်ပြီး ပါပြီ။

ဆရာ ...

သမီး ရှိသေစွာ စာရေးလိုက်ပါတယ်။ သမီးက ... .. မြို့က ... .. ပါ။ သမီး နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်သွားလုပ်ဖို့ ဆရာ့ကို လာ တိုင်ပင်သေးတယ်လေ။ သမီး နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်သွားမလုပ်ဖြစ်တော့

ပါဘူး။ အဲဒီအကြောင်းလည်း ရှင်းပြရင်း၊ သမီးရဲ့ ခံစားချက်တွေလည်း ရင်ဖွင့်ချင်လို့ ဆရာ့ဆီ စာရေးလိုက်ရတာပါ။

ငယ်စဉ် ကလေးဘဝကတည်းကနေ ယနေ့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ ဘဝ ရောက်သည်ထိ စဉ်ဆက်မပြတ် သင်လာခဲ့ရာ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး အကြောင်းတွေပါ။ သမီးဟာ ဒီသင်ခန်းစာတွေ ကို ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့သူ ဖြစ်ခဲ့ပါလျက် တိုင်းတစ်ပါး မှာ အလုပ်သွားလုပ်ဖို့ ဘာကြောင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရပါသလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို ဆရာ့ကို သမီး ပြောပြပါရစေ။

ဆင်းရဲခြင်းရဲ့ အနှစ်သာရကို သမီး ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်ခဲ့ တာ သမီး အသက် ၁၆ နှစ်ကနေ ၂၃ နှစ်အထိပါ။ သမီး စာတွေ ကြိုး စားခဲ့တယ်။ အလုပ်တွေ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ခါးသီးမှုပေါင်းစုံကို အံ့ကြိတ် ခံရင်း ရက်စွဲများစွာကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့တယ်။ သမီးမှာ ရည်မှန်းချက် တစ် ခုပဲ ရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ချမ်းသာကြွယ်ဝဖို့ပါပဲ။

‘ကံ’ကို သမီး မယုံကြည်ခဲ့ဘူး။ ဉာဏ်နဲ့ ဝီရိယကိုတော့ အားစိုက် ခဲ့တယ်။ အချိန်တွေ အများကြီးသာ ကုန်သွားတယ်။ သက္ကရာဇ်တွေသာ ပြောင်းသွားတယ်။ သမီးရဲ့ ရည်မှန်းချက်က ဝေဝါးလျက်က ဝေဝါးဆဲပဲ။ သမီးက ပြည့်စုံတဲ့ဘဝကို လိုချင်တယ်။ ရအောင် ယူချင်တယ်။ ဒါကြောင့် တစ်လ ၃ သိန်းလောက် ရတယ်ဆိုတဲ့ အလုပ်ကို လက်ခံတဲ့အနေနဲ့ နိုင်ငံခြားသွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ (အစ်မ တစ်ယောက်ကလည်း အရင်းအနှီး သူ ရှာပေးမယ်လို့ ပြောထားတာကိုး) အမှန်ဆို ဒီကိစ္စကို ဆရာ့ကို မတိုင်ပင်ဘဲ ထွက်သွားရင်လည်း ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သမီး ဘဝမှာ ဆရာ့ကို အလေးထားတယ်။ သမီး လုပ်မယ့်ကိစ္စကို ဆုံးဖြတ် ပေးမယ့် ဆရာ့ရဲ့ အဆုံးအဖြတ် အကြံဉာဏ်ဟာ မှန်လိမ့်မယ်လို့ သမီး ယုံကြည်ထားတယ်။ အဲဒါကြောင့် သမီး အရောက်လာပြီး ပြောပြခဲ့တာ ပါ။ သမီး မသွားဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်းရင်း ၄ ချက် ရှိတယ်။ အဲဒါတွေ ကတော့ ...

၁။ သမီးကို ငွေအရင်းအနှီး ထုတ်ပေးမယ်ဆို တဲ့ အစီအစဉ်က အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ပျက်သွားတယ်။

၂။ ကျန်းမာရေးမကောင်းတဲ့ ဖေဖေရဲ့ အခြေအနေကို သမီး ထည့်
တွက်လိုက်တယ်။

၃။ သမီး မိဘတွေ ချန်ခဲ့တဲ့ မျိုးဆက်ထဲမှာ နိုင်ငံခြားထွက်ပြီး သူ
များ အလုပ် လုပ်ပေးရတဲ့ ကျွန်မျိုး မရှိစေချင်ဘူး။

၄။ မသွားစေချင်တဲ့ ဘက်ကို အားသန်တဲ့ ဆရာ လူထုစိန်ဝင်းရဲ့
စေတနာနဲ့ အကြံဉာဏ်ကို သမီး ယုံကြည်လက်ခံတယ်။

ဒီအကြောင်းရင်းတွေကြောင့် သမီး အလုပ် သွားမလုပ်ဖြစ်တော့
ဘူးဆိုတာ ဆရာ့ကို သိစေချင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ အရင်
တုန်းကဆို သမီးဟာ အရမ်း အောင်မြင်ချင်တယ်။ မအောင်မြင်မှာ သေ
မလောက် ကြောက်ရွံ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ သမီးဟာ မအောင်မြင်
မှာ မစိုးရိမ်တော့ဘူး။ ကံကြမ္မာရဲ့ အလှည့်အပြောင်းတွေကို သမီး မျက်
မြင် ကိုယ်တွေ့ ရင်ဆိုင်ရတော့ ကံကြမ္မာကို နည်းနည်း ယုံလာပြီ။ ကံ
ကြမ္မာရဲ့ စီရင်ချက်တွေကို ဘယ်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကများ ပြောင်း
လဲပစ်နိုင်ပါလဲ။ သိပ်မအောင်မြင်ချင်တော့သလိုပဲ။ အလို လောဘတွေ
ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီလိုနဲ့ တူပါတယ် ဆရာရယ်။

အရင်ကဆိုရင် သမီးတို့ အိမ်နောက်ဖေးက ရွံ့စေးတွေ၊ ဗွက်တွေ
ကို သမီး သိပ်ရွံ့ခဲ့တာ။ ငါ ဒီဘဝက လွတ်အောင် ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့
အတွေးမျိုး ရှိခဲ့တယ်။ အခုတော့ သမီးဟာ အဲဒီဗွက်တွေကို အရင်က
အမြင်မျိုးနဲ့ မကြည့်တော့ဘူး။ ဗွက်တွေကြားက ဆင်းရဲလှတဲ့ ဘဝရယ်
လို့လည်း မနာကျင်တော့ဘူး။ ဗွက်တွေကိုကြည့်ပြီး ဗွက်တွေလို့ပဲ မြင်
လိုက်တယ်။ သုံးစရာ ပိုက်ဆံမရှိရင် စိတ်ညစ်မနေတော့ဘူး။ မသုံးဘဲ
နေလိုက်တယ်။ အရင်က အင်္ဂလိပ်စာတွေ လေ့လာရင် စိတ်ထဲမှာ ငါ
တစ်နေ့ အောင်မြင်ရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေး ရှိတယ်။ အခုတော့ စိတ်ထဲမှာ
ဘာမှ မရှိတော့ဘူး။ ပြီးတော့ သမီး နှလုံးသားထဲက အူလှိုက်သည်းလှိုက်
မရယ်မောတာ နှစ်နဲ့ချီနေပြီ။ (ဆင်းရဲတဲ့ ဘဝကို နာကျင်လွန်းလို့ပါ)
ဒါပေမဲ့ သမီး အခု အူလှိုက်သည်းလှိုက် ရယ်နိုင်အောင် ကြိုးစား ရယ်
မောနေမိတယ်။ သမီး စိတ်ထဲမှာ အရင်တုန်းက ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ 'တစ်
နေ့ကျရင် ငါ အောင်မြင်ရမယ်။ အဲဒီအချိန်အခါ ရောက်လို့မှ မအောင်

မြင်ရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြစ်ဒဏ်ခတ်တဲ့အနေနဲ့ သတ်သေပစ်မယ်' ဆိုတဲ့ အတွေး၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တကယ်ချထားတာ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ရှုံးနိမ့်နေတဲ့ ဘဝနဲ့ လောကကြီးမှာ သမီး တစ်စက္ကန့်တောင် မနေချင်လို့ပဲ။ အဲဒီလောက်ထိ စိတ်အားထက်သန်ခဲ့တဲ့ သမီးဟာ ခုချိန် မှာ ဒီလောက်ထိ စိတ်အေးလက်အေး နေနိုင်တာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တောင် ပြန် အံ့ဩမိတယ် ဆရာ ...။

မြင့်မားတဲ့ လှေကားထစ်တွေကို သမီး တက်ခဲ့ဖူးတယ်။ အရမ်း ပင်ပန်းတာပဲ ဆရာ။ (နွမ်းဟိုက်နေချိန်မှာ အားပေးဖော် မရှိတာဟာ လည်း စိတ်မကောင်းစရာပါပဲ) သမီး အခု လှေကားထစ်လေးတွေရဲ့ အောက်ဘက်ကို ဆင်းစမ်းကြည့်တယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ ဘဝတွေထဲ ဝင်စမ်း ကြည့်တယ်ပေါ့ ဆရာ။ မနက်ဆို ထန်းလျက်၊ ညဆို ငါးပိနဲ့ ထမင်းစား နေတဲ့ လူတွေက သူတို့ဟာ ထမင်းမငတ်သေးဘူးဆိုတဲ့ အသိနဲ့ ပျော်ရွှင် နေကြတယ်။ သမီး မပျော်ဘဲ ငိုကြွေး၊ နာကျင်၊ ကြေကွဲ၊ ဝမ်းနည်းခဲ့ ရတဲ့ ရက်တွေ ဘဝမှာ ထူထပ်ခဲ့တယ် ဆရာ။ သမီး ပျော်ရွှင်ခြင်းကို အပြည့်အဝ ခံစားကြည့်ချင်နေမိတယ်။

လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ဧည့်ခန်းတစ်ခုရဲ့ ဆက်တီပေါ်မှာ ဇိမ်ရှိရှိ ထိုင်ရင်း ဂြိုဟ်တုက လွင့်တဲ့ လိုင်းပေါင်းစုံကို ကြည့်ချင်တာ သမီးရဲ့ အိပ်မက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ဦးခေါင်းကို မော့ဖို့ ခွန်အားမရှိတော့တဲ့ အတွက် ငြိမ်သက်နေတဲ့ ကန်ရေပြင်ကို ငုံ့ကြည့်ရင်း တိမ်တွေရဲ့ အရောင် နဲ့ ရေညှိရေမှော်ပင်လေးတွေရဲ့ ပတ်သက်မှုကို ငေးနေရတာ သမီးရဲ့ လက်ရှိဘဝပါ။ သမီး မျက်စိရှေ့မှာတော့ မိုးသားတိမ်လိပ်တွေနဲ့ ရေညှိ ပင်လေးတွေက ရောယှက်လို့။ တကယ်တော့ သူတို့ရဲ့ ဘဝတွေကမှ တကယ့် မိုးနဲ့ မြေ ...။

လသာတဲ့ ညတွေက သမီးကို ရူးသွပ်စေတယ် ဆရာ။ လူငယ်ဘဝ ကို ကူးပြောင်းစအရွယ်မှာ သူများထက် သာချင်၊ ထူးချွန်ချင်၊ အောင် မြင်ချင်တဲ့ သမီးရဲ့ ရင်ထဲက အသိနဲ့ သမီး စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖတ်ခဲ့တဲ့ တက်ကျမ်းတွေက ခုချိန်မှာ သမီးကို ရူးသွပ်ခြင်းသက်သက်ပဲ ပေးတော့ မှာလား ဆရာ။ အခုဆို ကလေးတွေက သမီးကို မေးတယ်။ တက်ကျမ်း

တွေ ဖတ်တာ ကောင်းလားတဲ့။ သမီး အလိုအလျောက် ပြုံးမိသွားတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့လူချင်း အတူတူမှာတောင်မှ တဲစုတ်တစ်လုံးတောင် မပိုင်တဲ့ လူဆင်းရဲ၊ ထမင်းနပ်မမှန်တဲ့ လူဆင်းရဲဆိုပြီး ကွာသေးတာပဲ။ တက်ကျမ်းတွေ အများစုက နိုင်ငံခြားက ဖြစ်ရပ်တွေကို ဘာသာပြန်ထားတာ။ 'ဝိ' လုပ်ဖို့ဆိုတာ 'ဝ' မရှိလို့မှ မဖြစ်တာ။ 'ဝ' ကို မပိုင်ဆိုင်ဘဲနဲ့ 'ဝိ' ကို ဘယ်လိုမှ လုပ်လို့ရမယ် မထင်ပါဘူး။ ပိုက်ဆံ ၅၀ဝိ/- လောက်မှ မရှိရင် တစ်နပ်စာတော့ ငတ်ပြီ။ ပိုက်ဆံ ၈၀၀ဝိ/- လောက် မရှိရင် ကျောင်းအပ်လို့ မရဘူး။ ပိုက်ဆံ ၂၀၀၀ဝိ/- လောက် မရှိရင် ကွန်ပျူတာ သင်လို့ မရဘူး။ အဖေကတော့ ပြောပါတယ်။ 'ထမင်းစား ကျွန်ခံ လုပ်ပေါ့' တဲ့။ သူ့နောက်ကွယ်မှာ သမီးတို့ ဝိုင်းရယ်မိတယ်။ ခေတ်ချင်းက ဘာမှ မဆိုင်တော့တာဘဲ။ ဒီတော့ ရူးသွပ်စွာ အောင်မြင်နေချင်မယ့်အစား ရောင့်ရဲတင်းတိမ်လိုက်တာပဲ ကောင်းမယ်နဲ့တူပါတယ် ဆရာ ...။

နောက်ကိစ္စ တစ်ခုကတော့ နှလုံးသားရေးရာပေါ့ ဆရာ။ အဲဒီကောင်လေးနဲ့ သမီးနဲ့က ပထမနှစ်တုန်းက စခင်တာပါ။ သူတို့က သမီးတို့ထက် ချမ်းသာပါတယ်။ သမီး ဘဝမှာ ရည်းစားထားဖို့ အစီအစဉ် ဘယ်တုန်းကမှ မရှိခဲ့တာဟာ အောင်မြင်ချင်စိတ်တွေ လွှမ်းမိုးနေလို့ပါ။ ဒီကောင်လေးနဲ့ကလည်း စာအကြောင်း ဆွေးနွေးကြရင်းနဲ့ ခင်သွားတာပါ။ ထူးဆန်းတာတစ်ခုက သမီး သူ့ကို အရမ်းခံစားလို့ ရတာပဲ။ သမီးက ဂျူး ဝတ္ထုတွေ ဖတ်ပြီး တော်ရုံ ယောက်ျားဆို အထင်မကြီးတတ်သူပါ။ ခက်တာက အဲဒီကောင်လေးက ရုပ်လည်း သိပ်မချော၊ စာလည်း သိပ်မတော်ဘဲနဲ့ သူ့ကိုမှ သမီးက သံယောဇဉ်တွယ်နေမိတယ်။ သူကလည်း သမီးကို သံယောဇဉ် ရှိတယ်။ သူက ချမ်းသာတော့ သမီးမှာ သူ့ကို သံယောဇဉ်ရှိလျက်နဲ့ နောက်ဆုတ်ဖို့ပဲ ပြင်နေမိတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း အရမ်း သိမ်ငယ်တယ်။ အခု သမီး စိတ်ညစ်တာက သမီး နောက်ဆုတ်ရမှာလား၊ ရှေ့တိုးရမလား ဆိုတာပဲ။

ရင်ထဲက ပူလောင်မှုတွေကို အရေးတယူ နားလည်ပေးတဲ့ ဆရာကို ဆုံးပါးသွားပြီဖြစ်တဲ့ သမီး အမေလို သဘောထားပြီး သမီး ရေးပြ (ပြောပြ) နေတာပါ။ မအားလပ်တဲ့ ဆရာ့ကို စာပြန်ခိုင်းရမှာ အားနာ

ပေမဲ့ အားနာနာနဲ့ပဲ 'စာပြန်ပေးပါ'လို့ ပြောရတော့မှာပဲ ဆရာ ...။
 သမီး ရင်ထဲက ဒီအပူတွေကို သမီး ဆရာတစ်ယောက်တည်းကို
 ပဲ ပြောပြရတာ ဆရာ့ကိုသာလျှင် ယုံကြည်လေးစားစွာ ချစ်ခင်ရလို့ပါ။
 ဆရာ ကျန်းမာ ရွှင်လန်းပါစေ ...။

ချစ်တပည့်
 ... ..

ကလေးမလေးမှာက မိခင် ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်တော့ ဖခင်ရဲ့ အုပ်ထိန်းမှုနဲ့သာ နေရတာပါ။ မောင်နှမလည်း အတော်များတယ်။ ဖခင်က မြို့နယ်ကလေးတစ်ခုက မြို့နယ်အရာရှိအဆင့် ဝန်ထမ်းပါ။ ဝန်ထမ်းလစာနဲ့ သားသမီးက များပြီး သိပ်သိပ်သည်းသည်းနဲ့ အိမ်ထောင်ကို အုပ်စီးမယ့် အိမ်ရှင်မကလည်း မရှိ ဖြစ်လေတော့ ဖောဖောသီသီ သုံးစွဲနေထိုင်နိုင်ခြင်း ရှိပုံမရပါဘူး။ ကလေးမလေးကလည်း ဝတ်ချင်စားချင်လှချင်ပချင်တဲ့အရွယ် ဖြစ်လေတော့ သူ့ လက်ရှိဘဝကို မကျေနပ်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။ မကျေနပ်ရာက ထွက်ပေါက်ရှာတဲ့အနေနဲ့ နိုင်ငံခြားသွားအလုပ်လုပ်ဖို့အထိ ကြံစည် စိတ်ကူးခဲ့သေးတယ်။ အဲဒီကာလက လာပြီး တိုင်ပင် အကြံဉာဏ်တောင်းခံတာပါ။ အဲဒီကျမှပဲ ဒီကလေးမလေးကို လူချင်း တွေ့ဖူးရပါတော့တယ်။

ကလေးမလေးကို မသွားသင့်တဲ့အကြောင်း ရှင်းပြလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီနောက် ထပ်မတွေ့တော့ပါဘူး။ ခု ဒီစာလေး ရောက်လာမှ နိုင်ငံခြားမသွားဖြစ်တော့ကြောင်း သိရတာပါ။ ကလေးမလေးက စာလေးပေးလေးဖတ်တဲ့ ဝါသနာရှိပါတယ်။ တက်ကျမ်းတွေ၊ ဘာတွေ ဖတ်ရာက အောင်မြင်သူတွေကို အားကျစိတ်တွေ ဖြစ်လာဟန်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့ကျတော့ သူ ပြောသလိုပါပဲ။ 'ဝ'မှ မရှိဘဲ 'ဝိ'လုပ်လို့ မရ ဖြစ်လေတော့ စိတ်ဓာတ်တွေ အတော်ကျနေပုံ ရပါတယ်။ အဲဒီလို အရွယ်ရောက်ပြီး မိန်းကလေးတွေ စိတ်ဓာတ် အကြီးအကျယ် ကျဆင်းချိန်ဟာ ရည်းစား ရတတ်တဲ့အချိန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျရာ၊ စိတ်ညစ်ရာက ရင်ဖွင့်ဖို့၊ တိုင်ပင်ဖို့၊ နောက်ဆုံး ပခုံးပေါ် ခေါင်းမှိုပြီး ငိုကြွေးဖို့ တစ်

ယောက်ယောက်ကို ရှာလေ့ရှိပါတယ်။

အဲဒီကာလမျိုးမှာ ရတတ်တဲ့ ရည်းစားဟာ တကယ်ချစ်ခင် မြတ်နိုးသူ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။ အတွေ့အကြုံအရတော့ မဟုတ်တာများပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းနေချိန်မှာ ရင်ဖွင့်ဖို့ အဖော်သဟဲကို လိုချင်နေချိန်မှာ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုကို 'အချစ်'လို့ အထင်ရောက်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်း တော်တော်များများကို 'လူငယ်နဲ့ အချစ်' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ စာအုပ်ကလေးတစ်အုပ် ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီစာအုပ်ကလေးကိုပဲ ဒီကလေးဆီ ပို့လိုက်ပါတော့တယ်။ ဆုံးဖြတ်တာတော့ သူ့ဟာသူပဲ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒီကလေးမလေးလိုပဲ လူငယ်မှန်သမျှ 'အောင်မြင်လိုစိတ်' နဲ့ 'ကြီးပွား ချမ်းသာလိုစိတ်' ရှိမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနှစ်ခုကို မလိုချင်တဲ့သူရယ်လို့ လောကမှာ မရှိပါဘူး။ ပုထုဇဉ်လူသားမှန်ရင် အောင်မြင်ချင်တာ၊ ကြီးပွားချင်တာ ဓမ္မတာသဘောပါ။ ဒါပေမဲ့ တကယ် ဆန္ဒပြည့်ဝသွားသူကတော့ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် တော်တော်နည်းပါလိမ့်မည်။ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းတောင် ရှိပါ့မလား မသိဘူး။ ဒီလိုဆိုရင် ဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်မလာတဲ့ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းသော လူတွေ စိတ်ညစ်ပြီး သတ်သေသွားကြသလား။ မသေပါဘူး။ အဆိုးဆုံး အခြေအနေထဲမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖန်တီးရင်း လူ့ဘဝခရီးကို ဆက်သွားနေကြတာပါပဲ။

ဒီကလေးမရဲ့ အတွေးအခေါ်ဟာ အခု လမ်းမှန်ပေါ် ရောက်နေပြီလို့ ထင်ပါတယ်။ အရင်ကလို အမြင့်ကိုချည်း မော့ကြည့်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲမနေတော့ပါဘူး။ အောက်ကို ငုံ့ကြည့်ရင်း ကိုယ့်ထက်ဆိုးတဲ့ လူတွေကို မြင်တွေ့ပြီး ဖြေသိမ့်နိုင်နေပါပြီ။ အခက်အခဲတွေကြားထဲကပဲ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောနေနိုင်ပါပြီ။ လူ့ဘဝမှာ ဒီအချက်ဟာ အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ရယ်မောနိုင်ခြင်းဟာ အောင်မြင်တာ၊ ကြီးပွား ချမ်းသာတာနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ ကြီးပွားချမ်းသာနေပေမဲ့ မရယ်မောနိုင်သူတွေ လောကမှာ အများကြီး ရှိပါတယ်။

စိတ်ဓာတ်ကျတာ၊ စိတ်ညစ်တယ်ဆိုတာ အများအားဖြင့်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားတဲ့စိတ်က ပေါ်ပေါက်လာတတ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

လောကမှာ ကိုယ့်ထက် သနားစရာကောင်းတဲ့လူတွေ အပုံကြီး ရှိပါသေးလားလို့ ကြည့်တတ်၊ တွေးတတ်ရင် စိတ်ညစ်တာ ပြေပျောက်သွားနိုင်တယ်။ အရေးကြီးတာက ကိုယ့်အိမ်ဝိုင်း ကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာပဲ အောင်းမနေပါနဲ့။ အိမ်နားဝန်းကျင်ကို ထွက်ကြည့်ပါ။ လူတွေနဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်ဆံပါ။ အဲဒီအခါ ကိုယ့်ထက်သာတဲ့လူတွေ ရှိသလို ကိုယ့်ထက် အဖြစ်ဆိုးတဲ့၊ ဘဝမလှတဲ့သူတွေ အများကြီး ရှိပါသေးလားဆိုတာ သိပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ စိတ်သက်သာရာ ရသွားပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကလေးမလေးဆီ သီးသန့် စာရေးလိုက်တာထက် ဒီကလေးမလေးမျိုးတွေ အားလုံး သိရ၊ ဖတ်ရအောင် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်အနေနဲ့ ရေးလိုက်တာ ကောင်းမယ် ယူဆပြီး ဒီစာ ရေးဖြစ်သွားတာပါ။ ပြီးမှ ဒီဆောင်းပါး ပါတဲ့ စာအုပ်ကို ကလေးမလေးဆီ ပို့ပေးလိုက်ပါ့မယ်။

အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်ချင်သူများအတွက်

‘ကျွန်တော့်သမီးက အင်္ဂလိပ်စာ အဓိကနဲ့ ဘွဲ့တော့ရပြီပြီ။ ဒါပေမဲ့ စကားလည်း မပြောနိုင်၊ သတင်းစာတွေ၊ မဂ္ဂဇင်းတွေလည်း မဖတ်နိုင်ပါဘူး။ သံရုံးတွေက ဖွင့်တဲ့ သင်တန်းတွေလည်း တက်နေတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ထင်သလောက် တိုးတက်မလာဘူး။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ’

အနှစ် ၂၀ လုံးလုံး စကားပြောသင်တန်းဆရာ လုပ်လာတဲ့ ကာလ တစ်လျှောက်မှာ ဒီစကားမျိုး နေ့တိုင်း ကြားခဲ့ရပါတယ်။ သင်တန်း လာတက်ကြတဲ့လူ အားလုံးလိုလိုဟာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ အင်္ဂလိပ်စာ သင်တဲ့ ဆရာမတော့ လုပ်နေပါရဲ့၊ အင်္ဂလိပ်စကားကိုတော့ မပြောတတ်၊ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်တွေတော့ မဖတ်တတ်ပါဘူး။ ဆရာဝန်တွေ၊ အင်ဂျင်နီယာတွေတော့ ဖြစ်လာပါရဲ့။ နိုင်ငံခြားသားတွေနဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါကျတော့ ပြောတတ်ဖို့ဆို အပထား။ သူ ပြောတာကိုတောင်မှ သေသေချာချာ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်စွမ်း မရှိကြဘူး။

မကြိုးစားကြလို့လား ဆိုတော့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီခေတ်ကလေးတွေလောက် တပင်တပန်း ကြိုးစားအားထုတ်ကြတာမျိုး တွေတောင် မတွေ့ဖူးပါဘူး။ ကိုယ့်ခေတ်၊ သူတို့မိဘတွေ ခေတ်တုန်းကလည်း

mgjoe.com

သူတို့လို သင်တန်းတကာ၊ ကျူရှင်တကာ လည်တက်နေရတာမျိုး မရှိ ခဲ့ပါဘူး။ သူတို့ခမျာတွေကျတော့ တစ်နေ့တစ်နေ့ ကျူရှင်တွေနဲ့သာ အချိန်ကုန်နေကြရတာပါ။ အိမ်ဆိုတာ အိပ်ဖို့ နေရာလေးတစ်ခုလောက် သာ သူတို့အတွက် အဓိပ္ပာယ်ရှိပါတော့တယ်။ စားတာလည်း ကျူရှင် တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြား အားတဲ့အချိန်တိုလေးမှာ ထမင်းဘူးဖွင့်ပြီး ဝမ်းဗိုက် ပြည့် ပြီးရော ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ ကတိုက်ကရိုက် စားကြရတာပါ။ မြန်မာ ကလေးတွေရဲ့ ပင်ကို ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးကလည်း မညံ့ပါဘူး။ ထုံထုံ ထိုင်းထိုင်း အစားထဲက မဟုတ်ကြပါဘူး။ ဒါတောင်မှ ဘာဖြစ်လို့ ဒီ ခေတ်ကလေးတွေ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား အပြောအဆို၊ အရေးအဖတ် မှာ မစွမ်းကြတာလဲဆိုတာကို လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်ဖို့ ကောင်းပါတယ်။

နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော် အင်္ဂလိပ်စကားပြော သင်တန်းလေးဖွင့်ပြီး သင်ကြားလာတဲ့ အတွေ့အကြုံအရ သုံးသပ်ကြည့်မိတာကတော့ သူတို့ သင်ယူပုံ၊ သင်ယူနည်း မှားနေတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီနေ့ ကလေးတွေ က ဆရာနဲ့ ကျူရှင်ကို သိပ်အားထားလွန်းပါတယ်။ ကိုယ်တိုင် အား ထုတ် လုပ်ကိုင်မှုအပိုင်းက အားနည်းပါတယ်။ ကျောင်းနဲ့ ကျူရှင်တွေ မှာသာ အချိန်ကုန်နေလေတော့ ကိုယ်တိုင်အားထုတ် လုပ်ကိုင်ဖို့ အချိန် ရယ်လို့ သိပ်များများစားစား မကျန်တော့ပါဘူး။

ပညာတစ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ဖို့ရာမှာ ဆရာ သင်တာ နဲ့တင် မပြီးပါဘူး။ ကိုယ်တိုင် အလေ့အကျင့်လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ စက် ချုပ်တာ၊ ဆံပင်ညှပ်တာလို ကိစ္စမျိုးတောင် များများလေ့ကျင့်မှ လက်ရာ ကောင်းလာတာမျိုး မဟုတ်လား။ ကိုယ့်သင်တန်းမှာ ၁၀ တန်းအဆင့် ကို အနိမ့်ဆုံးထားပြီး လက်ခံတာကြောင့် မြန်မာပြည်က ၁၀ တန်းအဆင့် ကလေးများဟာ အလုပ်ခွင်မှာ အသုံးချရုံလောက် အင်္ဂလိပ်စာအခြေခံကို တော့ လုံလောက်အောင် သင်ယူခဲ့ကြပြီး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ လုပ်ငန်းခွင် အသုံးချရုံသက်သက်ဆိုရင် သူတို့ သင်ယူခဲ့ရတဲ့ သဒ္ဒါအခြေခံ နဲ့တင် လုံလောက်ပါတယ်။ ထပ်ပြီး အချိန်ဖြုန်း သင်ယူနေဖို့ မလိုတော့ ပါဘူး။ ၁၀ တန်းသင် သဒ္ဒါလောက်နဲ့ နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာတို့၊ မဂ္ဂဇင်းတို့ ဖတ်လို့ရပါတယ်။

မပြောတတ်ဘူး၊ မရေးတတ်ဘူး၊ မဖတ်တတ်ဘူးလို့ ညည်းတွား
နေသူတွေကို ဘယ်လောက်များများ ပြောခဲ့၊ ရေးခဲ့၊ ဖတ်ခဲ့ဖူးလဲလို့ မေး
ခွန်း ထုတ်ကြည့်ပါ။ တကယ်တမ်းကျတော့ ဘယ်သူမှ ပြောဖို့၊ ဖတ်ဖို့၊
ရေးဖို့ အလေ့အကျင့် လုံလုံလောက်လောက် မလုပ်ကြဘူးဆိုတာ တွေ
ရပါလိမ့်မယ်။ မပြောဘဲနဲ့ ဘယ်လို ပြောတတ်မှာလဲ။ မရေးဘဲ၊ မဖတ်
ဘဲလည်း ဘယ်လိုလုပ် ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်မှာလဲ။

တကယ်က ၁၀ တန်း အခြေခံလောက် ရှိထားပြီဆိုရင် စာဖတ်
တတ်အောင်၊ ရေးတတ်အောင် ကျူရှင်ထပ်တက်ဖို့ မလိုပါဘူး။ ကိုယ့်ဟာ
ကိုယ် အိမ်မှာနေရင်း အဖတ်ကျင့်၊ အရေးကျင့်နေရင် ရပါတယ်။ ကိုယ်
နားလည်နိုင်တဲ့ အရေးအသားမျိုးနဲ့ ရေးထားတဲ့ ကျောင်းသားဖတ် ပုံပြင်
စာအုပ်တွေ၊ ဝတ္ထုစာအုပ်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ သံရုံး စာကြည့်တိုက်
တွေမှာ စာလုံးရေ ၁၅၀၀၊ ၂၀၀၀ လောက်နဲ့ ရေးထားတဲ့ စာအုပ်မျိုးက
စပြီး စာလုံးရေ သုံးလေးငါးထောင်နဲ့ အထက်အထိ အဆင့်လိုက် ရေး
ထားတဲ့ စာအုပ်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒီစာအုပ်မျိုးတွေ ဖတ်သား
ရပြီးပြီဆိုရင် မူရင်းဝတ္ထုစာအုပ်ကြီးတွေ ဖတ်တဲ့အခါ သိပ်အခက်အခဲ
မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ ဇာတ်လမ်းသဘောကို နားလည်ပြီဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်စာ
အရေးအသားနဲ့ စကားလုံး ဝေါဟာရတွေကို စဉ်းစားဖို့ လွယ်ကူသွားပြီ
ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် သင်တန်းသားများကို စာဖတ်နိုင်သလောက်
များများကြီး ဖတ်ပေးကြဖို့ အမြဲ အကြံပေးပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်ကို ဖတ်
ပြီး အသေအချာ နားလည်ပြီဆိုရင် ပြန်ရေးဖို့ မခက်လှတော့ပါဘူး။

စာရေး လေ့ကျင့်ဖို့လည်း How to write စာအုပ်မျိုးတွေ ဖတ်
ပြီး ကျက်မှတ်နေဖို့ မလိုပါဘူး။ ကိုယ် တစ်နေ့တာ လုပ်ခဲ့သမျှတွေကို
အင်္ဂလိပ်လို ဒိုင်ယာရီရေးတဲ့အကျင့်လေး လုပ်ထားရင် ပြီးတာပါပဲ။ စာ
ကို အင်္ဂလိပ်လို စရေးခါစမှာတော့ ကိုယ်ပြောချင်တာကို လိုက်ရေးဖို့
အခက်တွေ့မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ မရှက်မကြောက် ကိုယ်ရေးတတ်သလိုသာ
ဆက်ပြီးရေးဖြစ်အောင် ရေးပါ။ ဒိုင်ယာရီဆိုတာ တခြားသူ ဖတ်တာမှ
မဟုတ်ဘဲ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်ဖတ်တာဆိုတော့ မှားလည်း ရှက်စရာ
မရှိဘူး မဟုတ်လား။ တစ်လ၊ ကိုးသီတင်း ရေးစဉ်မပျက် ရေးပြီးပြီဆိုရင်

ရေးစက အခက်အခဲဖြစ်နေတာလေးတွေကို အလွယ်တကူနဲ့ ရေးချနိုင်တာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒိုင်ယာရီရေးလို့ အတော်လေး လက်သွက်လာပြီဆိုရင် အက်ဆေးလေးတွေ ရေးကြည့်ပါ။ မကြောက်ပါနဲ့။ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး၊ အမေရိကန်လူမျိုးတွေထဲမှာလည်း ကိုယ့်လောက်တောင် အင်္ဂလိပ်စာ မတတ်၊ မရေးတတ်သူတွေ ရှိနေပါလားဆိုတာကို အမြဲ ခေါင်းထဲမှာ ထည့်ထားပါ။ ဒီနေ့ ကမ္ဘာမှာ ထိပ်တန်းရောက်နေတဲ့ ဂျပန်လူမျိုး အများစုဟာ မြန်မာတွေလောက် အင်္ဂလိပ်စကား၊ အင်္ဂလိပ်စာ မတတ်ကြပါဘူး။ မပြောတတ်ဘူး၊ မပြောတတ်ဘူးဆိုတဲ့ မြန်မာတွေ နိုင်ငံခြား ရောက်သွားတဲ့အခါမျိုးမှာ ကိုယ်လိုချင်တာ၊ လုပ်ချင်တာကို တစ်ဖက်သား နားလည်အောင်လောက်တော့ ပြောတတ်ပါတယ်။ ဂျပန်တွေ မပြောတတ်ဘူးဆိုတာ တကယ်ကို ဘာဆိုဘာမှ မပြောတတ်တာပါ။ အဲဒီလို မပြောတတ်ပေမဲ့ ဂျပန်တွေကို လူတကာက တလေးတစား ဆက်ဆံနေကြရတယ် မဟုတ်လား။

အရေးအဖတ် တတ်ဖို့ ကျူရှင်တက်စရာ မလိုပါဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် များများဖတ်ကျင့်၊ ရေးကျင့် လုပ်လို့ ရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောဖို့ကျတော့ အဖော်များများ လိုပါတယ်။ တစ်ယောက်တည်း စာအုပ်ဖတ်ပြီး အလွတ်ကျက်ရုံနဲ့တော့ မပြောတတ်ပါဘူး။ သိပ်တတ်ချင်လွန်းလို့ တစ်ယောက်တည်း ဆရာကို အိမ်ခေါ်သင်လည်း မပြောတတ်ပါဘူး။ စာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ အပြန်အလှန် စကားပြောခန်းတွေ ကြည့်ပြီး ဆရာတစ်လှည့်၊ ကိုယ်တစ်လှည့် ပြောနေရုံနဲ့ မရပါဘူး။ အဲဒီလိုလုပ်လို့ ပြောနည်းကိုသာ သိနိုင်ပါတယ်။ အသံထွက် မှန်အောင်သာ ဆရာက ပြင်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ရောက်တတ်ရာရာ အကြောင်းအရာတွေကို နှုတ်သွက်၊ အာသွက် ပြောထွက်လာအောင်တော့ ဆရာက မတတ်နိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုဖြစ်ဖို့ ပြောဘက်အဖော် များများရှိဖို့ လိုပါတယ်။ အဖော်များတော့ တစ်ယောက် တစ်ပေါက်နဲ့ ရောက်တတ်ရာရာတွေ ပြောဖြစ်ကြပါတယ်။ အားလုံးဟာ မတတ်သေးလို့ တတ်အောင် လေ့ကျင့်နေကြသူချည်းဆိုတော့ ရှက်ရွံ့နေစရာလည်း မလိုဘူးလေ။ ကိုယ့်ထက် အားနည်းသူက သူ ပြောချင်တာ မပြောတတ်လို့၊ ဝေါဟာရမသိလို့ မေးရင် ကိုယ်က ရှင်းပြပေး

နိုင်သလို ကိုယ့်ထက် အားကောင်းသူနဲ့ တွေ့တော့လည်း ကိုယ်က မေးနိုင်တာပေါ့။ မေးတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဖြေတာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ပါးစပ်က စကားတွေ ပြောနေရတယ် မဟုတ်လား။ တစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ စကားဝိုင်းမှာ မြန်မာလို လုံးဝမပြောရဆိုတဲ့ စည်းကမ်းတော့ ချထားဖို့ လိုပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကားပြော လေ့ကျင့်တယ်ဆိုပြီး မြန်မာလိုတွေ ပြောနေလို့တော့ အလကားပဲ ဖြစ်မှာပေါ့။

နှုတ်သွက်လျှာသွက် ဖြစ်ဖို့သာ အဖော်များများ လိုတာပါ။ ကျန်တာတွေက ကိုယ့်ဟာကိုယ် အလေ့အကျင့်လုပ်လို့ ရပါတယ်။ နား လေ့ကျင့်တာလည်း အိမ်မှာ ရုပ်ရှင်ကားတွေ ကြည့်ရင်း၊ သီချင်းတွေ ဖွင့်နားထောင်ရင်း လုပ်လို့ ရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကားပြော အခွေတွေ ဈေးကြီးပေး ဝယ်ပြီး နားထောင်ဖို့ မလိုပါဘူး။ ဒီလိုအခွေတွေ နားထောင်ရတာ ကြာတော့ ငြီးငွေ့ပြီး နားမထောင်ချင်တော့ပါဘူး။ သီချင်းခွေဆိုတော့ အကြိမ်ရာထောင် နားထောင်လည်း ငြီးငွေ့တယ် မရှိဘူးလေ။ သီချင်းလိုက်ဆိုတာဟာ အသံထွက်မှန်ဖို့ လေ့ကျင့်ရာလည်း ရောက်ပါတယ်။ ပညာဆိုတာ ယူတတ်ရင် ရုပ်ရှင်ကလည်း ရပါတယ်။ သီချင်းကလည်း ရပါတယ်။ ဆေးညွှန်းစာရွက် ဖတ်ရင်းလည်း ယူလို့ရပါတယ်။ ၁၀ တန်း အခြေခံလောက် သင်ယူထားပြီး တစ်ယောက်ဟာ အင်္ဂလိပ်စကားကို အလုပ်ဖြစ်ရုံလောက်သာ လိုအပ်တာဖြစ်ရင် ကျူရှင်တွေ၊ ကျောင်းတွေ ထပ်တက်စရာ မလိုပါဘူးဆိုတာ ထပ်ပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ အလုပ်ဖြစ်ရုံလောက် မဟုတ်ဘဲ အင်္ဂလိပ်စကား၊ အင်္ဂလိပ်စာကို အဓိကထားပြီး လုပ်ရတဲ့ အလုပ်မျိုးဆိုရင်သာ ထပ်ပြီးသင်ယူဖို့ လိုပါတယ်။ ပညာဆိုတာ ဘယ်ပညာမဆို သင်ယူလို့ ကုန်သွားပြီ မရှိပါဘူး။ အသက်ထက်ဆုံး သင်နေဖို့ လိုအပ်တာချည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သင်ယူတယ်ဆိုရာမှာ ကျူရှင်တက်မှ၊ ကျောင်းတက်မှ ဖြစ်တာ မဟုတ်ပါလားဆိုတာ အမြဲ သတိပြုသင့်ပါတယ်။ ဘာမဆို ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရပါတယ်။ ကျူရှင်တွေ ဘယ်လောက်တက်တက်၊ ဆရာတွေ ဘယ်လောက်သင်သင် ကိုယ်တိုင် အလေ့အကျင့် မလုပ်လို့ကတော့ ဘယ်တော့မှ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ဖြစ်မလာနိုင်ဘူးဆိုတာလည်း အမြဲ သတိပြုသင့်ပါတယ်။

နောက်ဆုံး နိဂုံးချုပ် ပြောလိုက်ချင်တာကတော့ ...

အင်္ဂလိပ်စာ ဖတ်တတ်ချင်ရင် အင်္ဂလိပ်စာ များများဖတ်။ အင်္ဂလိပ်စာ
ရေးတတ်ချင်ရင် အင်္ဂလိပ်စာ များများရေး၊ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်ချင်ရင်
အင်္ဂလိပ်စကား များများပြော။ ဒီနည်း ၃ နည်းကလွဲပြီး တခြားနည်းလမ်း
မရှိဘူးဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မိန်းကလေးတွေ အိမ်ဦးနတ်နေရာ ရယူပါ

နိုဝင်ဘာ ၂၉ ရက်နေ့မှာ နှစ်စဉ်ကျင်းပတဲ့ စာရေးဆရာမကြီး၊ သတင်းစာဆရာမကြီး ဒေါ်ဒေါ် လူထုဒေါ်အမာရဲ့ ၈၇ နှစ်ပြည့် မွေးနေ့ပွဲကို တက်ရောက်ဖို့ မန္တလေးကို နှစ်ပေါင်း ၂၀ အတွင်း ဒုတိယအကြိမ် ရောက် ခဲ့ပြန်ပါတယ်။

ဒီခရီးမှာ ခေတ္တ ရန်ကုန်ရောက်နေတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံသူ သတင်း စာ ဆရာမလေးတစ်ယောက်လည်း လိုက်ပါလာခဲ့ပါတယ်။ သူက မြန်မာ နိုင်ငံရဲ့ စွဲမက်ဖွယ်အလှတွေကို ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီး ‘ဓာတ်ပုံအက်ဆေး’ တစ် ခု ဖန်တီးဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆောင်းမနက်စောစော မြူနှင်းတွေ ဝေနေတဲ့ တောင်သမန်က ဦးပိန်တံတားကြီးရဲ့ အလှကို ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်ဖို့ အဖော်ထည့်ပြီး သွား ကြည့်ခိုင်းလိုက်ပေမဲ့ မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ ပြန်ရောက်လာပါတယ်။ တံတားကြီးရဲ့ အလှထက် အံ့မခန်း ထူးခြားလှတဲ့ လူတွေရဲ့ မြင်ကွင်းအလှ က ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလို့ ဒီရှုခင်းတွေကိုပဲ ဓာတ်ပုံရိုက်တော့ မယ်ဆိုပြီး တဖျပ်ဖျပ်နဲ့ လိုက်ရိုက်နေပါတော့တယ်။

ညနေဘက်ကျတော့ မန္တလေး VEC ကျောင်းက ဆရာမကြီး ဒေါ်

mgjoe.com

ဝင်းဝင်းမေနဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမများက မွေးနေ့ပွဲတံဖို့ လိုက်ပါလာခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားဧည့်သည် ၄ ယောက်နဲ့တကွ မန္တလေးသား စာရေးဆရာ များ ဖြစ်ကြတဲ့ ကျော်ရင်မြင့်၊ နေဝင်းမြင့်၊ ညီပုလေး၊ သတင်းထောက်မလေး ဖြစ်ဖို့ စပြီး ခြေလှမ်းချနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာပြ ဆရာမလေး ဖြူဖြူမြင့်တို့ အပါအဝင် လူပေါင်း ၁၅ ယောက်လောက်ကို ခမ်းနားထည်ဝါလှတဲ့ ဧရာမ စားသောက်ဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်မှာ ကြီးကျယ်လှတဲ့ ညစာစားပွဲကြီး နဲ့ တည်ခင်းဧည့်ခံတော့လည်း သူတို့မှာ တအံ့တဩ ဖြစ်ရပြန်တာပါပဲ။ တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးတဲ့၊ ကိုယ်နဲ့လည်း ဘာမှမဆိုင်တဲ့၊ နောက်လည်း တွေ့ကြုံစရာ အကြောင်းမရှိလှတဲ့ နိုင်ငံခြားသား သူစိမ်းပြင်ပြင်တွေကို ဒီလို ငွေကုန်ကြေးကျ အများကြီးခံပြီး ကျွေးမွေးတဲ့ ဆရာမကြီး ဒေါ်ဝင်းဝင်းမေ ကို ကြည့်ပြီး 'အံ့ရော ... အံ့ရော ...' လို့ ရေရွတ်ကြပြန်ပါတယ်။ မန္တလေး မှာ ၅ ရက်၊ ၆ ရက် သူတို့ နေသွားကြတဲ့ ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ FEC နဲ့ ပေးရတဲ့ သူတို့ဟိုတယ်ခကို သူတို့ဘာသာ ပေးရတာကလွဲပြီး စားဖို့ သောက်ဖို့ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ သူတို့အိတ်ထဲက မကုန်လိုက်ဘူးလေ။

မနက် အိပ်ရာထားပြီးနောက် မင်းသီဟဆိုင်မှာ နံနက်ခင်းစာ စား ကြတော့လည်း မန္တလေးသားတွေက သူ ပေးမယ်၊ ငါ ပေးမယ် လုပြီး ပေးနေကြတာကလား။ နေ့လယ်စာ၊ ညစာကျတော့လည်း ဟိုလူက လိုက် ကျွေး၊ သည်လူက လိုက်ကျွေးနဲ့ နိုင်ငံခြားသူလေးတွေအဖို့ မယုံကြည် နိုင်စရာချည်း ဖြစ်နေရတော့တာပေါ့။ အဓိက ဦးတည်ပြီး လာကြတဲ့ ဒေါ်ဒေါ်အိမ်မှာတောင် နေ့လယ်စာ တစ်နပ်ပဲ စားခဲ့ကြရတယ်။

ငွေထက် လူကို တန်ဖိုးထားတဲ့ ဆက်ဆံရေးမျိုး သူတစ်သက် အဲဒီ တစ်ခါသာ တွေ့ဖူးပါတယ်လို့ အမေရိကန် သတင်းစာဆရာမလေးက စိတ်ထိထိခိုက်ခိုက်နဲ့ ပြောရှာပါတယ်။ သူ့အသက်က ၃၀ သာသာပါ။ အလွတ်သတင်းထောက် (Freelance Journalist) အဖြစ် နိုင်ငံအနှံ့ သူ ရောက်ဖူးနေပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာပြည်လောက် ကြည်နူးရတာမျိုး မကြုံဖူးသေးပါဘူးလို့လည်း ဖွင့်ဟဝန်ခံပါတယ်။

သူတို့ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာတော့ လူတွေဟာ သူများကို ချစ်ဖို့ ထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ ချစ်နေကြတာ များတယ်။ လူ့တန်ဖိုး၊ လူ့